

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
 Bgy. óra. I. kor. Bgy. óra. I. kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 49. szám.

A munkarend.

Debrecen, december 7.

Csodálatos tünete az a magyar politikának, hogy a legegyszerűbb és legtermészetesebb kérdés miképpen változik át bonyodalommá, sőt gordiusi csomóvá, amint egyszer az ellenzék részvételével, pártközi megbeszélésnek válik tárgyává.

A jelen esetben az egyszerű tényállás abban merül ki, hogy van a kormánynak néhány — minden politikai jelentőségtől mentes — törvényjavaslata, amely már a bizottsági tárgyalások retortáján keresztülment, a plenáris elintézésre készen áll s a melynek mielőbbi tárgyalása országos érdek. A kormány óhajtana, hogy ezek a javaslatok mihamar elintéztessenek. Óhaja annyival jogosultabb, mert ezeknek a javaslatoknak letárgyalása — a perrendtartás életbeléptetési javaslatától eltekintve — annyi időt sem venne igénybe, amennyi a jelen cikkelyünk papírra vetéséhez szükséges.

A költségvetés tárgyalását tehát ez a kis kitérés bizonyára nem alterálná. De a jelenleg konzumálás alatt álló fegyverszünet jellegét sem érintené. Hiszen az ellenzék egész kiindulópontja az, hogy ők generális obsztrukciót nem folytatnak, a képviselőház munkaképességét meg nem bénítják, csak épen a

véderőről szóló törvényjavaslat elintézésének szegülnek ellen. Ha így áll a dolog, nem kellene-e az ellenzéknek kapni az alkalmon, hogy a munkakészségüket világosan dokumentálják s minél több egyéb tárgy elintézését elősegítsék? Kiváltképpen akkor, mikor ezek a tárgyak sem politikai, sem pedig pártbeli érzékenységet nem sértenek.

Valóban méltatlan dolog volna az, hogy ennek a végtelenül egyszerű, minden politikától ment, országos érdekű óhajnak teljesítése is nehézségekbe ütközzék az ellenzék részéről.

Nem tudjuk felfogni észszel, hogy mennyiben hátráltatná az általános, egyenlő és titkos választójog megvalósulását, ha a képviselőház elfogadná a „bizonyos pénznemek szaporításáról” szóló törvényjavaslatot. Sőt még csak azt sem látjuk, hogy a letárgyalásra türelmet internacionalis szerződések becikkelyezése által mennyiben jutna a kormány az ellenzékkel szemben még csak taktikailag is az eddiginél előnyösebb szituációba? A baloldali pártoknak valóban nehezebbé esnék igazolni ezt az újabb kerékkötésüket.

Az egész „ellentét” annyira abszurd, hogy rövidesen el kell simulni.

Elvégre az egész politikai és parlamenti szituáción édes-keveset változtat az, hogy a hátralevő munkaidő alatt minden hét szerdáján és szombatján beszél-e egy vagy két kép-

viselő a véderőről szóló törvényjavaslatához. Hiszen senki sem hiszi, hogy ez a néhány ülés, mely a fegyverszünet tartama alatt a véderőjavaslat tárgyalásának leszén még szentelve, ezeket a javaslatokat lényegesen közelebb hozná az elintézésükhöz. A fegyverszünetnek nem is ez volt az intenciója. Hanem az, hogy az ország idejére megszavazott költségvetéshez jusson s e mellett a véderőjavaslatok a képviselőház munkarendjéről le ne kerüljenek. A kormány is, az ellenzék is, tisztában vannak azzal, hogy a parlamenti és politikai helyzet gyökeresen orvoslandó, hogy a holt pontról tovább jussunk.

Ez az igazán gyerekes konfliktus mind ezen nem változtat, akármilyen is legyen végül a megoldása. Csak az ország fog rajta csudálkozni, hogy az urak az ország házában mivel szórakoznak.

Mozgalmas politikai időket élünk. A nehéz belső politikai helyzet, meg egyéb, kényes és fontos jelenségek a kormány egész figyelmét igénybe veszik. Ilyen körülmények között valóban kétségbe kellene esnünk a magyar politikai színvonal alantasságán, ha az ellenzék jóvoltából a magyar parlamentnek most az volna a legnagyobb gondja, vajon megfelel-e a fegyverszünet lényegének, hogy a két koronás ezüstpénzek veretéséről szóló törvényjavaslat még az év vége előtt törvényynyé váljék!

Vezeklés.

Irta: *Dánielné Lengyel Laura.*

Régen messze idegen országban élt két leánytestvér egymás mellett békességben, szeretetben: Mária és Juli Mária volt az idősebbek, szép, szőke, szelid leány, akinek a vőlegénye elesett a szent harcban a hitetlenek ellen. Mikor mint láz járta át az emberek szívét a szent sir után való vágvakozás, hogy érette elfelejtettek mindent öreg anyát, ifju menyasszonyt és boldogan rohantak a halálba. Boldogan, mondom, mert az élet csak úgy édes, ha van valami e világon, amiért feláldozhatjuk. Akár hitnek, akár hazának, akár szerelemnek hívják azt a valamit. A boldogtalanok csak mi vagyunk, akik hirdetiük ugyan, hogy az élet nyomoruságos meddő küzdelem, akik napjában harmincháromszor készülünk a halálra, de azért óvatosan begomboljuk őszi kabátunkat esténként és elzöldülünk a méregtől ha nem sikerül az új ruhánk dereka.

A szép Mária azonban nem ismerte a mi nyomoruságos hiúságunkat. Élt isteni felelemben, emberszeretetben, boldogan. És mikor a fiatal vőlegénye elesett a szent harcban, akkor megsiratta kegyeletes szívvvel és fogadalmat tett a szent szűznek, hogy leány marad örökké.

Nem mehetett kolostorba, mint a többi fogadalmat tevő lányok, mert ott volt a kis huga, a barna Juli, kit nagyon szeretett. Ki

csak egy éves volt, mikor szüleit elvesztették. A tizenhét éves Mária anyja lett a kis hugának, és mikor vőlegénye halála után a fogadalmat tette, nem mehetett kolostorba, mert hugát nem hagyhatta el. És azért úgy élt, mintha kolostorba lett volna. Az erőselebb Mária azt gondolta, hogy a tiszta léleknek nincs szüksége magas kőfalakra, szigorú rendszabályokra, meg tudja az magát védeni ugyanis. Így gondolkozott a szép Mária, ki tiszta lelkű és jószívű, de még igen fiatal vala.

És nevelte az ő kis hugát is emberszeretetben, isteni felelemben. És multak az évek, egyik a másik után Mária szőke hajába ősz szálak vegyültek és az emberek immár jó Máriának hívták. Mert ha az ő arcának szépsége el is mult, annál inkább tündökölt szívének jósága.

Mellette pedig virult a szép, fiatal, barna Juli. Mária, aki meghalt vőlegénye után nem ismert szerelmet, sokszor beszélt Juliának arról az ifjuról, aki szép volt, jó, hű és nemes. Juli ilyenkor könnyes szemmel kérdezte Máriától:

— És meghalt az ifju, ki olyan szép volt?

— Meghalt — felelt neki Mária boldog mosollyal.

— Szegény, milyen kár érte — sóhajtott Juli.

— Juli, Juli — fedte őt szomorúan Mária — hogy beszélhetsz így? Sainálni valakit, aki

a szent csatában esett el, hitetlenek ellen, a mi Urunkért? Ó a mennyben van és üdvözült.

— De a földön veled lett volna boldog és és téged tett volna boldoggá, — felelte a kislány:

Mária szeliden csóválta a fejét, nem értette meg hugát, mert azóta sok-sok esztendő telt el és Mária hamvas szőke hajában már nagyon sok volt az ezüst szál. A kis lány tovább beszélt:

— Te nem sirattad, mikor meghalt?

— Sirattam — felelt Mária. — Sirattam, hogy ő már az üdvözültek honába jutott és nekem lenni kellett maradnom. De megvigasztalt a hit, hogy ott fenn látiuk egymást.

A kislány közelebb hajolt néniéhez és úgy kérdezte:

— Mária, megcsókolt téged a vőlegényed?

A szent lány arcát nem öntötte el a pir. Nyugodt, fehér maradt, mint a felelet:

— Igen, mikor a csatába ment, akkor először és utoljára.

— De ha élt volna, tovább is csókol. Ezt a sok csókot nem sajnálod?

A szent leány iszonyattal, borzalommal takarta el arcát, tiszta nyugodt szívében vőlegényének szeretete lassanként egybeolvadt az Úr imádatával. Abban sem volt több földi indulat, több szenvedély, mint ebben. Mária lelke tiszta fehér volt, mint a gyermeké. A vőle-

A lelegegánsabb

téli felső kabátok és öltönyök a Béli idényre szalon smoking és frack öltöny külön-külön :: legességek készülnek ::

Prelovsky Andrásnál

Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

A vezérkari főnök lemondása a Házban

A képviselőház ülése.

A szokásos kis érdeklődés mellett folyt ma a véderőjavaslatok tárgyalása. Oly kevés képviselő jelent meg, hogy az ülést alig lehetett megnyitni. Hamar rákerült a sor az interpellációkra, amelynek során Zichy János gróf kultuszminister válaszolt arra a kérdésre, hogy két művésznek nem adtak engedélyt az olasz hangversenyen való részvételre. Ugyancsak ma interpellált Apponyi Albert gróf Conrád vezérkari főnök lemondása ügyében. Választ azonban nem kapott, mert a miniszterelnök Bécsben van. Az ülés lefolyásáról fővárositudósítónk a következőket jelenti:

Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, valamint az indítvány és interpellációk felolvasása után rátért a Ház

a véderő reform

folytatólagos tárgyalására.

Bizony Ákos szerint a mostani parlament nem teljen kifejezője a nemzeti szuverenitásnak s az ő nézete szerint a mostani többségnek a véderő javaslatához való ragaszkodása lehet jogos, de a nemzeti szempontok figyelembe vétele mellett ezt nagyon szerencsétlennek tartja. A választások alkalmával foglalkozhattak ugyan a mostani többség egyes tagjai a véderőreform kérdésével, azonban ez csak alárendelt kérdés volt akkor. Déry Zoltán beszédével szemben konstatálja, hogy a nemzet nemcsak a függetlenségi pártok személyei ellen fordultak a választások alkalmával, hanem elfásult a hosszú nemzeti küzdelem alatt s így jött létre a mostani többség. A kormány azon akciója, hogy a véderőjavaslatokkal a nyári, tehát a legsürgősebb időben akarta elfogadtatni a Házzal, reakciót, azaz obstrukciót szült, amelyet a maga részéről is helyesnek tartott. Rátér ezután annak kifejtésére, hogy a javaslatot miért nem fogadja el

s a javaslatnak közjogi részével óhajt legfőképpen foglalkozni. Az 1887. évi 12. törvénycikk 15. szakasza értelmében a magyar hadsereg kiegészítő része a közös hadseregnek, már pedig a közösség teljesen kizárja a hadseregben a nemzeti eszmék terjedését. Beszédé végén még kijelentette, hogy a nagy terheket, amelyek e javaslatban kontemplálva vannak, az ellenzéknek kötelessége visszautasítani, annál is inkább, mert az ország a véderő emelésére felhatalmazást egyáltalán nem adott. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Ezután áttért a Ház

az interpellációk

előterjesztésére, előbb azonban

Zichy János gróf kultuszminister válaszolt Abraham Dezső képviselőnek az operaház ügyében hozzántézt interpellációjára. Kijelenti, hogy az operaház igazgatója azért nem engedte el a két énekesnőt az olasz kiállítás bezárása alkalmával rendezett ünnepi hangversenyre, mivel a két művészre az operában most nagy a szükség és egyáltalán nélkülözhetetlenek. Kéri válaszában tudomásul vételét. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Abraham Dezső a kultuszminister választát nem látja kielégítőnek s azt nem veszi tudomásul.

A Ház a választ tudomásul vette.

A vezérkari főnök lemondása.

A bejegyzett interpellációkat mind viszszavonták, csupán **Apponyi** Albert gróf mondotta el a következő interpellációt:

1. Való-e az, hogy a volt vezérkari főnöknek ezen állásáról történt lemondása katonai oldalról mutatkozott oly törekvésekkel függ össze, melyek odairányultak, hogy külpolitikánknak a kettős monarchia mindkét államának parlamentje által helyeselt alapgondolatát, a hármasszövetséget, Olaszországgal szemben megbénítsák?

2. Ha ez való és ha e törekvések ezidő szerint meg is hiúsultak, kötelességének ismeri-e a miniszterelnök ur gondosan örködni és ha kell, az iránt intézményes biztosítékot szerezni, hogy külpolitikánkat az arra alkotmányunk szerint hivatott tényezők irányítsák és hogy egyáltalában más katonai

befolyás e politikában ne érvényesüljön, mint a mely a felelős közös hadügyminisztert és a két állam honvédelmi miniszterét, mind-egyiket a maga alkotmányos hatáskörében megilleti?

3. Tekintettel a most lefolyt eseményekre, hajlandó-e a miniszterelnök ur a Házban a közös hadsereg vezérkari főnökének hatásköréről és a két honvédelmi miniszterhez való viszonyáról tüzetes felvilágosítást adni?

4. Ragaszkodik-e külügyi hivatalunk és kormányunk ezentul is a hármasszövetség politikájához és ha igen, nem látja-e a miniszterelnök ur a történet és az ezekhez világszerte fűzött kombinációk után szükségesnek, hogy e tekintetben határozott hivatalos nyilatkozat által minden kétely eloszlatassék?

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek, mire az ülés véget ért.

Tapogatózások a városi nagykölcson körül

Külföldi pénzcsoportok előtérben.

Tegnap vezetőhelyen foglalkoztunk Debrecen város legégetőbb kérdésével: a nagykölcson ügyével. Ismétlésekbe bocsátkoznánk éppen mi, ha újból és újból fősorolnánk azokat az óriási feladatokat, amelyeknek kapcsán milliók kiadások teljesítése vár Debrecen városára. Azt is megirtuk, hogy a kölcson ügyével már foglalkozott is napokkal ezelőtt a tanács s minden valószínűség szerint megállapodásra jutott végre arra vonatkozóan legalább, hogy a nagykölcsonre most már elkerülhetetlen szüksége van a városnak. Mert eddig tudvalevően két felfogás állott szemben a város vezetőségében a szükséglet fedezésére szükséges összegek előteremtésére nézve. Az egyik az, hogy az időnként szükséges összegeket függő kölcsonokkal kell beszerezni és várni kell egy kedvező pénzügyi helyzet beállását. A másik — és szerintünk helyesebb álláspont az volt, hogy nemcsak új kölcsonot kell felvenni, hanem akkora összeget kell beszerezni, hogy abból a régi tartozásokat

génye meghalt, mielőtt egyszerűen többet csókoita volna és meghalt völegényéért a fölfeszített Üdvözítő előtt szokott imádkozni. A két alak már majdnem egy lett lelkében. Mikor Juli ezt a kérdést intézte hozzá úgy érezte, mintha az ő urát és istenét gyalázta volna meg valaki. De mert jólelkű és szelid volt, csak ennyit mondott a lányának:

— Imádkozni fogok, érted, Juli, hogy az Ur távolítsa el lelkedből az ilyen gondolatokat.

És bement a kis szobába imádkozni, de mintha nem találta volna meg a szavakat, ott térdelt a Megváltó előtt késő estig. A feszületről bánatosan nézett le rá az Ember fia, szelid szemei csak bocsánatról, csak einézésről, csak irgalomról szóltak. Mária szinte hallotta a szép, szomorú ember hangját:

— Én vagyok a tökéletesség, a bölcsesség, a tudás. De aki igazán ismer engem, az nem ezeken a neveken szólít engem, hanem az igazi nevemen; Irgalom. Én vagyok a tökéletesség, ki tudom, hogy az ember csak gyarló lehet, én vagyok a tudás, ki ismeri a ti elméteknek koflátoltságát, én vagyok a jószág, ki látom a ti szíveteknek keménységét. De az igazi nevem Irgalom, mert mindezeket megbocsátom nektek, és fogyatkozásaitok ellenére is úgy szeretlek benneteket, mintha tökéletesek volnátok. Szívem vérét ontottam értetek, hogy abban megtisztuljatok, de annyira romlottak vagytok, hogy nektek már nem elég egy Messiás vére. Majd ha szükségtek lesz rám, újra eljövök, újra meghalok értetek. Mert én vagyok a Jóság, ki ismeri gonoszságokat. Én vagyok az Erény, ki világosan látja hiúségeket, de engem az én atvám nem azért küldött, hogy igazságot tegyek, hanem azért küldött, hogy irgalmasságot gyakorol-

jak. És aki engem szeret, az ne igazságos elméjü akarjon lenni, hanem irgalmas szívü.

Igy beszélt a legnemesebb férfi a szent leánynak, ki imádkozni jött a testvéérért. Mária megzavarodva hallgatta őt. Aztán hallotta a csöndes éjben, mint nyílik ki Juli szobájának ajtaja. Mária kilopódzott a szobából és utána ment testvéérének. A kertben a bokrok közé rejtette magát. Onnan nézte, mint sétál Juli egy szép sugár ifjuval. Juli az ifju vállára hajtotta fejét és azt mondta:

— Ha meghalnál, én utánad halnék, ne halj, ne halj meg édes . . .

A férfi magához szorította a leány karcsu termetét és úgy mondta:

— Nem halog meg, virágszálam. Élni fogok, szeretlek, mindig, mindig . . .

És csókolta a leány ajkát, szemeit lázasan, értelmetlen forró szavakat sugdosva hozzá. Töredezett szavakat, melyeknek nincs értelmük, csak a szív örült dobogása magyarázza őket. Mária eltakarta arcát, mintha őt érték volna a tüzes, bűnös csókok, izzott egész teste. Meg-megrázkódott a földöntuli nagy indulattól, amely először remegtette meg testét. Lelkébe édes sejtelmek, szívébe kínos vágyak lopóztak. Mária észrevette, hogy a kísértés ellen igenis szükség van a kolostor magas falára és a szigorú szabályokra. Mert van egy kísértés a világon, amelyn a legnemesebb, legintenzivebb lélek ereie is megtörik. Valami hatalmas sóvár vágy támadt benne futni, — futni, míg föl nem találja azt, akit elvesztett, akit megsíratott, eltemetett és imádozott az Üdvözítő képével együtt szívében. — Utána, utána, fölkeresni a végtelenben, keresni milliárd csillag között, míg rá nem talál. Odaborulni keblére, csókoltatni magát, mint a hogy a kis Julit csókolja a kedvese.

És úgy érezte, hogy megcsalták, rászede-

ték, hazudott minden-minden. Neki adós maradt sok csókkal és azt ő soha meg nem kaphatja. Ősz hajszálai előre hullottak, kigyult arcába és Mária sirt keservesen. Évek mentek, évek jöttek, szerelmeseik esküdöztek, csókoltak, elhagyták egymást, uira meggyógyultak, csak ő maradt egyedül. Egyedül, míg hamvasszőke hajában egyre több lett az ezüstszál, most már fehér lett egészen, s most már vége mindennek.

És a szent leány megértette, hogy jobb volna most neki a kolostorban lenni, háborgó szívével, fellázadt lelkével, amely kéri, követeli, akarja a boldogságot. Mária most már nemcsak jó volt, de bölcs is. Fehér hajára nézett és lecsillapította a lelkében fellázadt vadállatot. Érezte, hogy bűnös, kárhuzatos gondolatok mocskolták be hófehér lelkét. Elhatározta, hogy hugát férjhez adja az ifjuhoz — maga pedig kolostorba lép. Összetette két kezét és imádkozni akart hugáért, kit a szenvedély tilos, bűnös utra vezérelt. Imádkozni akart, hogy az Isten ne vegye bűnül tőlük a tilalmas, bűnös, szerelmes csókokat, melyeket csak akkor lett volna szabad váltaniok, ha a házasság szentsége köti össze őket. Mária ott térdelt a földön, kezét összetéve. A hugáért akart imádkozni, de az igazi imádság nem akarat, nem gondolat, hanem pusztán érzés. És bármit susogtak Mária színtelen ajkai, az, aki olvas a lelkekben kérlelhetetlen szemmel és megbocsát minden kiolvasott bűnt, irgalmas szívvel, ezt hallotta a mennyei tronuson.

„Én irgalmas Istenem, bocsásd meg az én bűnös lelkemnek, hogy annyi örömet elmulasztott, hogy egy pillanatra sem felejtkezett meg a rászabott kötelességekről. És bocsásd meg, hogy millió meg millió elcsattant szerelmes csók közül egyetlen egy sem volt az övé.”

is konvertálni lehessen. E második felfogás szerint Debrecennek 40—50 milliós kölcsönre lenne szüksége. Mindaddig, sajnos, a várakozás álláspontja győzött s bebizonyította, hogy a várakozás mennyire kárára volt a városnak. A várakozás ideje alatt ugyanis beállott az a feszültség a pénzpiacon, amely a külföldi politikai viszonyok változása folytán és a folytonos háborus hangulatok és az államférfiak fenyegető, vagy a fenyegető helyzeteket alig eltakaró nyilatkozatai folytán állott be és amely bezárta a külföldi pénzcsoportok trezorjait. A pénzek hajlandósága megszűnt, mert hiszes háborus hangulatban minden tőke vonakodik a kisebb értékű és hasznu községi kölcsönökbe elhelyezkedni, amikor egy európai bonyodalom esetén óriási hasznu elhelyezkedésre számíthat. Debrecen városa pedig más pénzre, mint külföldre nem gondolhatott, mert hiszen köztudomású, hogy a magyar tőkék nem szeretik a községi kölcsönöket s kedvező feltételek mellett a Debrecennek való nagy összeget magyar tőkések nyújtani nem is tudnák.

Debrecennek azonban e tekintetben is némi szerencséje van. Tudomásunk van róla, hogy a legkedvezőbb feltételek mellett kínáltak pénzt még e nyáron francia-belga csoportok s e kínálatot a változott viszonyok mellett sem vonták meg teljesen vissza s minden remény meg van még arra, hogy a tárgyalásokat folytatni lehet.

Most pedig egy belga pénzcsoport megbízottja járt Debrecenben és érdeklődött Debrecen város pénzügyi viszonyai, a szükségletek és egyéb körülmények iránt, hogy ezekről bő tájékozódást szerezzen s jelentést tegyen megbízóinak.

A pénzcsoport képviselője, aki amsterdami bankárok megbízásából is szerzett tájékozódást, pénzberekkel is érintkezett. Megjelenése és megbízatása azt bizonyítja, hogy Debrecennek meg van a kilátása, hogy a szükséges kölcsönösszeget megnyerheti, illetve, hogy a külföldi tőkék hajlandósága még meg van. A tanácsnak kötelessége most, hogy sürgősen keresse az összeköttetést e tőkékkel addig, míg egy szerencsétlen európai alakulás útját nem zárja annak, hogy megfelelő feltételek mellett egyáltalán kapjon pénzt. A tanács tudomásunk szerint gondoskodott kisebb és sürgősebb kiadásainak fedezetéről, a kisebb gondokat tehát rövid időre elvetette, most már a pénzügyi helyzet végleges rendezéséről kell gondoskodnia.

EGYESÜLET.

A M. I. Ö. T. első estélye. — A főiskolai „Magyar Irodalmi Önképző Társaság” folyó hó 13-án délután 5 órakor tartja a régi tradícióhoz hiven első Irodalmi Estélyét a főiskola dísztermében a következő műsorral: 1. Nyitány. Előadja Kiss Béla zenekara. 2. Megnyitó. Tartja Julow Jenő joghallgató, a M. I. Ö. T. elnöke. 3. Chaminade: Pan des Echarpes. Zongorán előadja Tüdös Kata urleány. 4. Felolvasás. Tartja Vándor Iván, a Csokonai-kör tagja. 5. Angyal Armand dr.: Magyar dal. Énekli a főiskolai kántus Mácsai Sándor énektanár vezetésével. 6. Régi magyar nóták. Tároगतón előadja: Farkas Miklós joghallgató. 7. A tudatlan lelki elemek és a modern költészet. — Előadás. Tartja Mitrovics Gyula akadémiai tanár. 8. Mérey Adolf. Tavasz dal, zenéjét szerző Jos. E. Howard; Tarnay Alajos: Csendélet. Énekli Burger Erzsike urleány, zongorán kíséri Kerner József zenetanár. 9. Arany János „Katalin”-jából részletet szaval Németh Károly hittanhallgató, zongorán kíséri Havas Gyula bölcsészettanhallgató. 10. Az estélyt bezárja Kiss Béla zenekara.

A hosszupályi-i választás

Beöthy László győzelme

Kiküldött tudósítónk jelentése.

A szomszédos Hosszapályi községben a mai napon zajlott le a képviselőválasztás, a melyet heteken át tartó szenvedélyes, izgalmas kámpány előzött meg. A kerület eddigi képviselője, *Beöthy László* ellen, aki kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése folytán volt kénytelen magát új választásnak alávetni, föllépett a koalíciónak egyik tipikus szelmalom-lovagja, *Buza Barna*, az újságíróvá vedlett politikai nimolista és saját magához hasonló kaliberű csatlóstårsaival együtt példátlan izgatást vitt véghez heteken át a kerületben. A választók tulnyomó része azonban nem tántorította el magát a jelszavas politika frázis buborékaitól és hivan kítartva a nemzeti munkapárt elvei mellett, erős rohammal elsöpörte a jövevényt s a kerület mandátumának jogos birtokosát *Beöthy László* kereskedelemügyi minisztert tisztelte meg ismét bizalmával. Impozáns módon juttatta kifejezésre régi képviselőjéhez való hűséges ragaszkodását a kerület népe a mai választáson, amelynek lefolyásáról kiküldött munkatársunk a következő részletes tudósításban számol be:

(A felvonulás.)

Korán reggel zavaros lárma. katonatrombitás, cigánymuzsika, kortesdalok éneklése verte fel álmából Hosszapályi lakosságát. A közel fekvő községekből ugyanis már a hajnali órákban elindultak a választók a kerület székhelyére, ahová megérkezve, dalolással és cigányzene mellett vonultak fel a részükre föntartott kortestanyákra. A legnagyobb rendben, minden legcsekélyebb zavaró incidens nélkül történt meg a felvonulás, a miért az érdem nagyrésze *Móricz Ernő* dr. választási elnököt illeti. A választási kámpány utolsó napjaiban ugyanis a választók között nagyon elkeseredett hangulat volt észlelhető s hogy a szenvedélyek a választás napján lángra ne lobbanjanak, *Móricz Ernő* dr. katonai kirendeltséget kért. Ehez képest tegnap éj szeka Debrecenből kirendeltetett Hosszapályi községbe a 7-es Vilmos huszárezr. egy százada a 61. gyalogezred egy százada, amely a választói helyiségek közelében helyezkedett el. Kivezényeltek továbbá mintegy negyven főnyi csendőrt, akik az utcákon cirkáltak s a választási helyiség előtt teljesítették szolgálatot. Így azután nem is történt összetűzés a felvonulás alkalmával a választók között, a kiket országgyűlési képviselők vezettek el kortestanyákra, majd később a szavazó küldöttségek elé. A nemzeti munkapárti választókat *Ertsey Péter* és *Rednik Gábor* képviselők tartották rendben, míg a Justh-pártot egész vezérkar dirigálta; ott volt maguk a jelöltjük: *Buza Barna*, továbbá *Lovász Márton*, *Benedek János* képviselők és eljött egykori dicsőségének székhelyére *Marjay Péter*, a kerület volt követe és nem maradt távol *Fisch Ernő* sem, aki kíváncsi volt, vajon *Buza Barna* több szerencsével próbálkozik-e, mint ő másfélesztendeje.

Pontban fél kilenc órakor nyitotta meg a választási eljárást *Móricz Ernő* dr. vármegyei tiszti főorvos, választási elnök és bejelentette, hogy két jelölt ajánlása érkezett be hozzá: *Bernát István* és társai ajánlották *Beöthy László* kereskedelemügyi minisztert. *Guba János* és társai pedig *Buza Barnát* s közölte, hogy még egy fél óráig fogad el ajánlásokat. Miután a félóra elteltével több ajánlás nem történt, az elnök kijelentette, hogy a két je-

lőltre két küldöttség előtt fog folyni a szavazás. Az első küldöttségnek maga a választási elnök volt az elnöke, a másodiké pedig *Móricz Pál* császári és királyi kamarás.

(Kezdődik a szavazás.)

Ezután következett a sorshuzás; mindkét küldöttségnek *Buza Barnának* kedvezett a sors, tehát mindkét helyen az ő választói járultak először az urna elé. Az első küldöttségnek a kerület székhelye, Hosszapályi kezdte, a másodiknál Pocsaj község s minthogy félóra hosszat mindkét helyen ki tudta huzni a *Buza*-párt, ennél fogva fél 10 óráig csak neki volt szavazata.

Beöthy László	—
Buza Barna	50

szavazatot kapott a két küldöttségnek, de az első félóra elteltével már sorra kerültek az első küldöttségnek Hosszapályi munkapárti választói, a második küldöttségnek pedig *Esztár* következett s így *Beöthy* csakhamar erősen tulszárnyalta *Buzát*. Fél 11 órakor ez volt az arány:

Az első küldöttségnek	
Beöthy László	193
Buza Barna	87

A második küldöttségnek	
Beöthy László	256
Buza Barna	21

Az első nagyobb csalódás *Konvár* község részéről érte a függetlenségiakat. Azt hitték, hogy innen kevés kivétellel megkapják az összes szavazókat, de csakhamar tapasztalniok kellett, hogy *Konyárról* mindössze 28-an szavaztak *Buzára*, míg *Beöthyre* 89-en jöttek be.

Tizenegy órakor kezdtek szavazni a gáborjaniak s így sikerült *Buzának* 29-re fölvenni a második küldöttségnek. De a függetlenségiaknál azért egy darabig még tartotta magát a lelkesült hangulat, mert erősen bizakodtak benne, hogy jön *Nagyléta*, amelynek 460 választója közül 320 az övék s ez el fogja dönteni a csatát a *Buza Barna* javára. Tényleg sokan jöttek *Buza*-pártiak *Nagylétáról*, de mégsem annyian, amint ők gondolták, hanem mindössze 130-an, majd később még egy 40 főnyi hátvéd.

(Nagyléta és Ujléta.)

Déli 12 órakor, amikor az első küldöttség előtt *Nagyléta*, a másodiknál pedig *Ujléta* szavaz, így alakul az arány:

Az első küldöttségnek	
Beöthy László	193
Buza Barna	118

A második küldöttségnek	
Beöthy László	286
Buza Barna	45

A függetlenségi táborban ekkor már meglehetősen nyugtalanság vett erőt az embereken. A kortestanyáikról többen átszökdöstek a *Beöthy*-párt táborába, különösen asszonyok, hogy zavart csináljanak s ha lehet, voksokat hódítsanak. A csendőrök azonban közbeléptek, majd jelentést tettek az esetről *Móricz Ernő* választási elnöknek, aki a csendőrhadnagyt magához kérte:

— Aki nem választó, annak a testi épiségeért nem vállalok felelőséget. Felhívom a hadnagy urat, hogy a kiskorúakat s a nőket távolítsa el a választás területéről.

(Akinek betegség a foglalozása.)

A csendőrhadnagy fogatosította az elnök rendelkezését s ettől kezdve egyideig nem történt odakünn semmiféle zavar. Annál több epizód tartította a választást odabenn a szavazó helyiségben. Az első küldöttségnek jelentkezett egy nagylétai választó.

- Hogy hívják? kérdi tőle az elnök.
- *Kopfer József* vagyok.
- Mi a foglalozása?

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

— Betegség, — feleli a választó mosolygós arccal.

Az elnököt elhagyta a türelme erre a válasza s indulatosan kifakadt:

— Ne tessék viccelni, a választás komoly dolog!

Kopfer végre magánzóknak mondja magát s bár a névjegyzékben mint szatócs szerepel s kiderül róla, hogy tulajdonképpen Kuppernek hívják, a választási elnök mindazonáltal elengedte a szavazatát, mely Buza Barnára szólt.

(Beöthy Barna, Barna Buza.)

A jelöltek neveit különben maide nem minden második választó összezavarja. Beöthy Barnára, Barna Barnára akarnak szavazni, az elnökök azonban ebből nem igen csinálnak káoszt s ha a választó ki tudja magyarul magát, el is fogadják a szavazatát. Csak olyankor utasítják az ilyen voksokat vissza, ha a tulbuzgó kortések adják meg a szavazó helyett a magyarazatot. Bejött például a második küldöttséghez egy D. Lovász Sándor nevű választó s kijelenti, hogy Beöthy Barnára szavaz.

— Kire? Kéri Móricz Pál küldöttségi elnök.

A függetlenségi kortések a fiúbe mondják a választónak:

— Buza Barna! Buza Barna!

— Ne tanítsák kérem, mert letartóztatom, aki beleszó! — hangzik az elnök erélyes tiltakozása, amelynek azonban nincs meg a keleti fogantatja. Csakhamar egy Papp P. Sándor nevű választó jön a terembe s kijelenti, hogy Barna Buzára szavaz. Egy öreg ember közbeszól, mire az elnök magához kéri Balázs-házy főszolgabíró:

— Ez az ember irányította a szavazást. Hatósági közeget kérek!

Az öreg embert eltávolították a teremről, de egyéb baja nem történt. Az esetet mindazonáltal arra használta fel a Justh-párt, hogy erőszakot emlegessen s ennek a lepte alá tákarja a gyengeségét. Fisch Ernő válaszos szavazatot intéz hájdani híveihez:

— Gyengébbek vagyunk, tünnünk kell az erőszakot, vessük alá magunkat a kényszerűségnek!

A szavazás közben gyors tempóban folyik s mivel egy óra óta Nagylétáról a függetlenségi szavaznak, Buza voksainak száma kissé felszökik. Nagy derűtséget kelt, amikor Cs. Nagy Sándor és Fellev József, Buza Barnának két szakasztott mása lép az elnök elé: a függetlenségi jelölt alteregói le is szavaztak Buzára.

Délután két órakor így oszlottak meg a szavazatok:

Az első küldöttségnél

Beöthy László	193
Buza Barna	214

A második küldöttségnél:

Beöthy László	362
Buza Barna	119

(Kütiük a zárórát.)

Az első küldöttségnél Nagyléta fordította Buza javára az arányt. A függetlenségiék azonban tudták, hogy ez nem jelent semmit, s nem is oszlott el a keserű hangulatuk, aminek Fisch Ernő unos-untalan kifejezést adott. Panaszt tett az elnöknek, hogy a későn érkezett nagylétaiakat a csendőrök megakadályozták a szavazó helyiség elé vonulásban. A választási elnök kiküldte a helyszínére Kovásznay Marcel székelyhídi főszolgabíró, aki csakhamar kiderítette, hogy a panasz alaptalan.

Délután három órakor az arány ez volt:

Az első küldöttségnél:

Beöthy László	193
Buza Barna	266

A második küldöttségnél:

Beöthy Barna	387
Buza Barna	164

Ekkor már Hajdubagos és Sáránd községek is leszavaztak s vértessé vált még hátra. Innen a munkapártiak Nagy Dániel főjegyző vezetésével vonultak föl. A hosszupályi-

határba érve egy sereg suhanc jött szembe velük, akik botokkal rájuk rontottak s már-már valóságos csata volt kifejlődőben, amikor négy lovas csendőr érkezett oda és elejét vette a vérengzésnek.

Délután 4 órakor mindkét küldöttség előtt kitiűzték az elnökök a zárórát. Ekkor

Beöthy László	718
Buza Barnának	490

szavazata volt, együtt a két küldöttségnél.

A záróra alatt feltűnően nagy számmal jelenkeztek választók mind a két párt részéről, mert mindkét tábornak tekintélyes tartalékja volt. Majdnem egyenlő számmal növekedett a legutolsó órában a két jelölt szavazatai: Beöthyre 100-an, Buzára 96-an szavaztak le a záróra alatt.

(A győzelem.)

Háromnegyed hat órakor hirdette ki Móricz Ernő dr. választási elnök a szavazás eredményét, amely szerint

Beöthy László	818
Buza Barna	586

szavazatot kapott s így a kerület mandátumát 232 szavazatnyi többséggel Beöthy László nyerte el.

Az eredmény kihirdetését a választási helyiség előtt egybegyűlt munkapárti választók hatalmas serege egérvető élienzzéssel fogadta. Buza Barna és vezérkara be sem várva az eredményt, már jóval a bukásuk publikálása előtt elvonultak Hosszupályiból. A nagylétai függetlenségiék fenyegető magatartást tanúsítottak s ezért az ottani munkapártiak csendőri fedezet alatt utaztak haza.

Beöthy László miniszternek, akit tárcájának képviselőházi tárgyalása a fővároshoz köt, postán küldik el a mandátumát.

IRODALOM.

Rákosi Viktor levele

a Csokonai-körhöz

Rákosi nyilatkozata Debrecenről, mint egyetemi városról.

Rákosi Viktor arra az üdvözlő iratra, a melyet harminc éves irodalmi munkássága alkalmából intézett hozzá a Csokonai-kör, a következő nagyon érdekes, Debrecenre és a Csokonai-körre nézve megtisztelő levéllel válaszolt:

Nagyságos

Géresi Kálmán urnak,
a Csokonai-kör elnökének

Debrecen.

Mélyen tisztelt elnök ur!
Kedves barátom!

Mély meghatottsággal köszönöm meg Nagy-Debrecen első kulturtestületének, a Csokonai-körnek meleg üdvözlését.

Életem utolsó része sokféle vonatkozásba hozott az Önök nemes városával. Egész életemben szeretettel és érdeklődéssel viseltem életem iránt s ez az utóbbi tíz évben csak fokozódott, mert szorosabb kapcsolatba jutottam a várossal. Sokat gondolkoztam a dologról és tisztában vagyok vele, hogy Debrecennek milyen óriási jelentősége van a magyar nemzeti politikában és milyen nagy szerep vár rá a magyar kultúra élet fejlődésében. Vajha nézeteimet és felfogásomat úgy meg tudnám írni, mint ahogy azt magányos óráimban meg tudom álmodni. Akkor könnyebben megérthetnének azok is, akiknek e város sorsának intézésében irányító, döntő befolyás jut.

Egyik szép álmodom teljesült: a debreceni egyetem megszületett. Ezzel a város életé fordulóponthoz érkezett és tisztán látom azt is, hogy az új egyetemi városban a Csokonai-kör jelentősége is óriásilag fokozódik, mert ő van hivatva a város jövő kulturális életét irányítani. Az ő hivatása lesz egy új irodalmi központot teremteni, mely minden ízében modern, de minden ízében magyar is, a jó izlésnek és magyar ér-

zésnek új iskolája, hová a nemzet nemcsak tanulni, de magyarrá lenni küldi el az ő fiait.

Adjon Isten Önöknek e nagy munkához erőt és egészséget!

Még egyszer köszönöm Önöknek a szíves üdvözlést. Az én gyöngye erőmre mindig számíthatnak, ahol nagy eszmék szolgálatában harcosokra lesz szükség.

Budapest, 1911. nov. 29.

Maradok igaz tisztelettel.

baráti üdvözléssel

Rákosi Viktor

orsz. képviselő.

Divatháboru Bécsben

A leleplezett Poirét. — Sternberg gróf a felvilági divat ellen.

A divat koronázatlan királya, Poirét ur végiglátogatta a kontinenst, hogy a kíváncsi, újdonság után vágyó asszonyokat meghódítsa modelljeinek. A kedves szavú, bőbeszédű divatkirály széles Európában bekonferálta a „fővő titkát”, ami után minden asszony izgatottan vágyik, a hódító, nagynevű új divatot. Poirét ur hideg előkelőséggel, mint a divat tudósa mutatkozott be és távozása után minden országban rájöttek turpiságára és mindenki tisztán látta, hogy Poirét ur, az üzletember, az értelmes kalinár csak a reklámnak igen ügyes cselifogását alkalmazta. És kezdik sorra leleplezni a szegény Poirét divatcég-főnök urat. Mert most már csak ennyi. Nálunk kisítőték róla, hogy eredeti francia szövetújdonságai bécsi gyármányok. Így aztán megérthető, hogy Bécsben egyenesen vészés felhők tornyosultak árva feje fölött. A bécsi divatklub haragos villámokat szór a betolakodó idegen fele és egyáltalában nem a vendégszeretet szavai fogadják. Felhívást intéznek a bécsi nőkhöz, amelyben óva intik őket attól, hogy félrevezessék magukat Poirét ur szemnek tetsző, de különben silány modellejtől. Mert a divat nem alakulhat szabályok szerint, hanem legvonzóbb benne az egyéniség. És ezt teljesen elnyomja Poirét ur, aki rátukmálja az asszonyokra a legfélelmetlenebb formákat és elméjének különös vagy inkább különködő elgondolásait. Poirét ur csal is amellett, mert a kis hamis most a görög divatot akarja feléleveníteni. És mindent, mit Poirét ur csengő aranyokért kínál, azt itt is meglehet kapni apró pénzért. Tehát asszonyok, óvakodni kell Poirét urtól. Ezen tanácsnak a férfiak sem látják kárát.

Ezzel azután a Poirét-ügy a nők meg a férfiak részéről el lett volna intézve. És mindenki bátran kifejezheti azt a véleményét, hogy Bécsben is csak nők meg férfiak vannak és le lehet az ügy aktáit zárni. Nos tehát, ez élénk tévedés. Mert Bécsben a két nemen kívül van még valaki és ez: Sternberg Adalbert gróf. Látom mindannyiok arcán a csodálkozást és mindannyian egyenesen kérdőjellel változnak, vajjon mi köze van a női divathoz, meg a Poirét-ügyhöz Sternberg grófnak. De kérdelem szeretettel, láttak-e már olyan ügyet, amelyhez Sternberg Adalbert grófnak ne lett volna köze. S ő szellemfeletti lény, ő az, ki mindenütt botlik egyet, aztán eltűnik. Ha Kaliforniában megsértenek egy katonatisztet, Sternberg gróf megjelen, nyilatkozik és a jogcíme mindehez csak annyi, hogy ő is volt katoná. Ha Károlyi gróf elítélőleg nyilatkozik a magyar parlamentben a régi osztrák hadsereg egyik háborújáról, akkor Adalbert már párbajozik, mivel a nagyapja egyik rokonának távoli barátja szintén részt vett abban a háborúban.

Tehát egyáltalában nem kell csodálkoznia azon, hogy Sternberg gróf a Poirét-ügyben is nyilatkozik, hiszen ő is látott már asszonyokat, meg asszonyi toletteteket. Két hasábos nagy cikket ír „Poirét felvilági kosztímjei” címmel és mivel Poirét a régi római és görög divathoz tért vissza, tehát Sternberg ur is a világ teremtésétől a nyugati római birodalom bukásáig mindent elmond, amit nem érdemes. Azután nagy civil és katonai szakértelemmel

megállapítja, hogy akkor is, mint ma, négyféle nő volt: asszonyok, akik egészen tisztességesek még gondolatban is, továbbá olyanok, akik szerelemre vágytak, de azért tisztességesek maradtak, azután vannak a bukott nők, a kokottok és végül az utcai lányok. A tipikusan bécsi hivatalos prókátor elmékedésében nagy filozófiai eredményeket állapít meg. Így felfedezi, hogy a négyféle asszony különbözően ruházkodik. Igazán?! Ezt még Bugacon is tudták a kedves Berceke nélkül. De mindez nem zavartatja őt szóbeszédében és végsőül kártyául megállapítja, hogy Poirer ur a félvilág művésze. És ezért minden asszony magára vessen, ha felül neki. Milyen szerencsésje van ennek a franciának! Sternberg gróf támadja. Mi lett volna szegényből, ha Sternberg gróf véletlenül jó kedvében van és védelmezni próbálta volna. Akkor igazán elveszett volna.

Nem lesz béketárgyalás

A politika eseményei.

A most lefolyt közös miniszteri értekezlet alkalmával Bécsben a miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter közt megállapodás jött létre arra vonatkozóan, hogy az ellenzék újabb béketárgyalásokat szeretne folytatni. A megállapodás eredménye az, hogy a kormány ragaszkodik a novemberi megállapodásokhoz. A fegyverszünet kiterjesztésébe nem megy bele.

A mai eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Közös miniszteri értekezlet.

Bécs, december 6. Ma délelőtt 14 órakor kezdődött meg a közös miniszteri értekezlet a külügyminiszteriumban Aerenthal gróf külügyminiszter elnökléte alatt. A minisztertanácsban a közös miniszterek, a két miniszterelnök és a pénzügyminiszterek és Montecuccoli tengerészeti parancsnok vettek részt; Khuen-Héderváry gróf még tegnap este hosszasan tanácskozott Lukács László pénzügyminiszterrel, aki közölte vele Székely Ferencnek az ellenzékkel folytatott tanácskozását. Khuen válságát Lukács még ma este Budapestre vitte. Reggel a miniszterelnök a király személyné körüli miniszteriumban dolgozott. Lukács László pedig meglátogatta Zaleski osztrák pénzügyminisztert.

A félhivatalos jelentés szerint a semmeringi üdülés igen jól telt Khuen-Héderváry miniszterelnöknek, a kinek állapota teljesen kielégítő. A közös miniszteri értekezlet után Khuen-Héderváry ismét visszautazott Semmeringre és csak a jövő héten tér vissza Budapestre.

A közös miniszteri értekezlet a félhivatalos jelentés szerint a december végén összeülő delegációk elé terjesztendő kérdésekkel és első sorban a közös költségvetéssel foglalkozott.

Nincs béketárgyalás.

A Neue Freie Presse ma foglalkozik az ellenzéknek Székely Ferenc igazságügyminiszterrel folytatott tanácskozásainak ügyével és ezeket írja:

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter ma meghészték Székely Ferencnek az ellenzékkel folytatott tanácskozásait. A miniszterelnöknek az álláspontja, hogy a fegyverszünet kiszélesítése, amely abban állana, hogy a véderő javaslatok lekerüljenek a napirendről, a kormányrésztől elfogadhatatlan. A kormány ragaszkodik a november 8-iki megállapodásokhoz és az ellenzék kötelessége, hogy a vállalt kötelezettségeket beváltsa. A miniszterelnök a felfogását Lukács László közölni fogja az igazságügyminiszterrel, hogy közölje az ellenzékkel is. Ennek azonban Székely Ferencnek semmiféle politikai következménye nem lesz és nem lehet. A nemzetközi szerződésekre ugyan akadály lesz ez, de a kormány megelégszik, ha az ellenzék megtartja a megállapodásokat s új béketárgyalásokat semmi eset-

re sem kezd, mint ahogy ezt Andrássy Gyula gróf és ellenzék szeretné, hogy ugyanis a budget vita után a kormánytól induljon ki ilyen béketárgyalás.

Szezón-képek.

*

A zsurihiéna.

I. jelenet.

A zsurihiéna fél kettőkor délután felnyitja a szemét. Rápillant a naptárra és ijedten ugrik fel. December 6. Ma van az első zsúr, a melyet sárbereki Strauszék adnak és amelyre feltétlenül el kell menni, mert sárbereki Strausz Nünü tegnapelőtt jelentőséggel szoritotta meg a zsurihiéna kezét a kapu alatt és mert a zs. h. összes ezévi reményeit Nünüre bázizotta. A zs. h. gyors szemlét tart értéktárgyai között. Az eredmény lesújtó. Három korona husz filler készpénz, egy álgyöngyház bieska és négy zálogcédula. A zs. h. szomoruan veszi fel a szmokingját, aztán a nyakába veszi a várost. Tíz perc múlva a „Hunnia” kávéházban a következő párbeszéd játszódik le:

A zsurihiéna: . . . De nézze kedves Blau ur, ha mondom. Megadom elsején . . .

A főúr (zordan): . . . Nem, nem. Szó sincs róla, Lebnyei ur. Ki van zárva. A multkorit se fizette meg. Én is szegény ember vagyok. Én se lopom a pénzt.

A zsurihiéna (igen alázatosan): Tudom kedves Blau, tudom. De nézze, bizony isten megadom elsején. Nagy dohánvokat kapok. Adjon legalább tizet . . .

A főúr: Nem, nem. Nem lehet. Ezentul elyből nem adok. Akar három koronát?

A zsurihiéna (magában): Disznó. Gyalázatos pióca. Vészipó. Nem fizetek neki egy vasat sem elsején. (A főúrhoz): Blau ur, maga egy szivtelen ember. Adja ide azt a három krónt. (Megtörténik.) Pá, kedves Manó. Ja igaz, volt egy kis csokoládém, meg két sütemény. Irja csak a többihez.

II. jelenet.

A kávéház előtt a zsurihiéna haditanácsot tart önmagával. Az eredmény még mindig szomorú és Nünü szegfűt nagyon bizonytalanok. A hiéna azonban nem veszi el lélekjelét. Samu bácsira gondol, akit március óta, amikor a szezon végére járt, nem keresett fel. Samu bácsi nehéz fiu ugyan, de talán ki lehet préselni belőle valamit. Nagyon keveset. A bácsinak több unokaöccse van és bár a hiéna több mint egy óra hosszat mesél vig történeteket és ugynevezett smoncákat, az eredmény mindössze hat korona. Kétségbeesítő. A hiéna végre is az utolsó lépésre szánja el magát. Egy női arcképet vesz elő, ráfirkál egy pár sort és egy negyedóra múlva egy kétes külsejű lakásban találjuk meg a szendvicsek lovagját, élénk tárgyalásokat folytatva egy fehér szakállú öreg gnummal. És most következik a

III. jelenet.

Szereplői a szakállas férfi és a hiéna. A jelenetből kiemeljük a következő részletet:

A zsurihiéna (elkeseredve): Szóval Berger bácsi nem hisz nekem. Szóval hazudom. Miért nem mondja, hogy lopok is mindjárt. Meg, hogy én öltem meg a Crippen doktor feleségét? Mi?

A gnom (a vállait vonogatja): Én nem mondom, hogy hazudik a Lebnyei ur. Én csak a fejemet csóváltam. Azt tán szabad. De tudja mégis nem himivaló. Hogy egy olyan gazdag lány meg-maga. — Nicht zum glauben.

A zsurihiéna: És ha mégis úgy volna. Adna akkor?

A gnom (bizalmatlanul): Mennvit?

A zsurihiéna: Huszat.

A gnom: Adnék. No, huszat adnék.

(A zsurihiéna ekkor jellemtelenséget követ el. Előveszi az arcképet és megmiffatja. A kép Strausz Nünüt ábrázolja és ez van ráírva: „Az én édes Istvánomnak. Nünü.” A gnom figyelmesen vizsgálja a képet, aztán megadja magát és kivesz husz koronát. Előbb azonban nem mulaszt el egy szellemes megjegyzést).

A gnom: Nem is tudtam, hogy a Lebnyei urat Istvánnak hívják. Azt hittem, hogy Izor!

(A zsurihiéna azonban nem törődik ezzel. Kocsiba veti magát és egy hatalmas szegfűcsokorral állít be Strauszékhoz).

IV. jelenet.

Strausz Nünü: Nagyon köszönöm Lebnyei. De máskor ne verje magát ilyen kiadásba. Hiszen egész vagyonba kerülhet egy ilyen csomó szegfű.

A zsurihiéna (előkélően): Kedves Nünü, egy kéréssem van. Hagyjuk a pénzbeli dolgokat. Ez annyira nem illik mihozzánk. (Mély, lelkesült szerelmes pillantást vet Nünüre, aztán gyorsan szemlét tart az ebédloaszalt felett. A szemle kielégítő. Majonéz, osztriga, lazac, nyelvek, három felvágott ananász. És mialatt lázasan szorongatja Nünü kezét, a zsurihiéna meglegedetten konstatálja magában: „No, no, valami mégis sikerül tán behozni.”)

Elfogták a debreceni betörőkirályt

— Mindent bevallott. —

Kitiinó fogást csinált tegnap a nyiregyházi rendőrség. Elfogott egy rosvott multu embert, aki az utóbbi hetekben Nyiregyháza és Debrecenben több nagyobbabásu betörést követett el s alig van oly kiderítettlen kassza-furás, melynél a főszerepet ne ő vitte volna. Ugy látszik, hogy egy szervezett betörő bandának volt a feje, mert azok a büntények, melyek lelkiismeretét terhelik, egytől-egyig oly nagyszabásuak, hogy okvetlenül többet magával követhette el azokat.

Még tart a nyomozás a banda és bűnös manipulációknak felderítése végett. De már azt bevallotta a kézrekerült betörőkirály, hogy az utóbbi hetekben Debrecenben elkövetett összes betöréseket ő követte el. A bűnjelket is megtalálták nála, sőt a Deutsch Sámuel kárára vasárnap éjjel elkövetett kassza-furásból nagy mennyiségű készpénz is maradt még birtokában.

A szenzációsnak mondható letartóztatásról következőket jelenti telefonca nyiregyházi tudósítónk:

Az elmúlt héten pénteki napról szombatra virradó éjszaka három betörés történt a városban. Feltörték egy bank kezelésében levő zálogház Wertheim-szekeré nyét, de mikor a pénzszerény pánccéljához értek, megzavarták őket és elemenekültek. Betörés történt ugyanezen éjszaka a református és zsidó templomban is, de egyik helyről sem vihettek el semmit. A rendőrség és csendőrség erélyes nyomozása tegnap éjszaka kézrekerítette a templomok betörőjét. Talyigán a temetőbe vitette magát, ahol pénzt vett egy rejtékhelyről, azután bement a városba dorbézolni. A csendőrök éjfél tájt egy zugkávéházban lettek rá. A betörő Pleskó Géza 25 éves ungmegyei rosvott multu csavargó, a ki már öt évet ült kasszabetörésért. A csendőrök csak hosszas dulakodás után tudták megfékezni.

A nyomozás során aztán a büntények egész légiója derült ki Pleskó Gézára. Bevallotta, hogy nemesak Nyiregyháza, de Debrecenben is ő követte el az összes betöréseket. Így legutóbb büntársaival vasárnap éjjel tizenkét és egy óra tájban feltörték Deutsch Sámuel Hatvan-utca 9. számú üzlet helyiségét ahonnan mintegy 2000 koronát raboltak el. A pénzt megosztották s aztán Nyiregyháza utaztak még az éjjeli vonattal.

Nyiregyháza úgy látszik, nem akartak sok időt elvesztegetni, hanem hamarosan munkához láttak, de a véletlen nem nekik, hanem a rendőrségnek kedvezett és így a banda feje, akit joggal illet a „betörőkirály” cím, kézrekerült. Valószínű, hogy mire ezek a sorok napvilágot látnak, már a büntársak is a rendőrség kezei között lesznek.

Pleskó Gézát a napokban, ha a vizsgálat Nyiregyháza befűjezést nyer, át fogják ki-

— Betegség, — feleli a választó mosolygós arccal.

Az elnököt elhagyta a türelme erre a válasza s indulatosan kifakadt:

— Ne tessék viccelni, a választás komoly dolog!

Kopfer végre magánzóknak mondja magát s bár a névjegyzékben mint szatócs szerepel s kiderül róla, hogy tulajdonképpen Kuppernek hívják, a választási elnök mindazonáltal el fogadja a szavazatát, mely Buza Barnára szolt.

(Beöthy Barna, Barna Buza.)

A jelöltek neveit különben ma mindmáig minden második választó összezavarja. Beöthy Barnára, Barna Barnára akarnak szavazni, az elnökök azonban ebből nem igen csinálnak káoszt s ha a választó ki tudja magyarul magát, el is fogadják a szavazatát. Csak olyankor utasítják az ilyen voksokat vissza, ha a turbuzgó kortések adják meg a szavazó helyett a magyarázatot. Bejött például a második küldöttséghez egy D. Lovász Sándor nevű választó s kijelenti, hogy Beöthy Barnára szavaz.

— Kire? Kéri Móríc Pál küldöttségi elnök.

A függetlenségi kortések a fülébe mondják a választónak:

— Buza Barna! Buza Barna!

— Ne tanítsák kérem, mert letartóztatom, aki beleszól! — hangzik az elnök erélyes tiltakozása, amelynek azonban nincs meg a keleti fogantatja. Csakhamar egy Papp P. Sándor nevű választó jön a terembe s kijelenti, hogy Buza Barnára szavaz. Egy öreg ember közbeszól, mire az elnök magához kéri Balázs-házy főszolgabíró:

— Ez az ember irányította a szavazást. Hatósági közeget kérek!

Az öreg embert eltávolították a teremből, de egyéb baja nem történt. Az esetet mindazonáltal arra használta fel a Justh-párt, hogy erőszakot emlegetsen s ennek a leple alá tákarja a gyengeségét. Fisch Ernő valóságos szavazatot intéz hájdanai híveihez:

— Gyengébbek vagyunk, tünnünk kell az erőszakot, vessük alá magunkat a kényszerűségnek!

A szavazás közben gyors tempóban folyik s mivel egy óra óta Nagylétáról a függetlenségi szavaznak, Buza voksainak száma kissé felszökik. Nagy derültséget kelt, amikor Cs. Nagy Sándor és Fellev József, Buza Barnának két szakasztott mása lép az elnök elé: a függetlenségi jelölt alteregője le is szavaztak Buzára:

Délután két órakor így oszlottak meg a szavazatok:

Az első küldöttségnél

Beöthy László	193
Buza Barna	214

A második küldöttségnél:

Beöthy László	362
Buza Barna	119

(Küldik a zárórát.)

Az első küldöttségnél Nagyléta fordította Buza javára az arányt. A függetlenségi kortések azonban tudták, hogy ez nem jelent semmit, s nem is oszlott el a keserű hangulatuk, aminek Fisch Ernő unos-untalan kifejezést adott. Panaszt tett az elnöknek, hogy a később érkezett nagylétaiakat a csendőrök megakadályozták a szavazó helyiség elé vonulásban. A választási elnök kiküldte a helyszínre Kovácsy Marcel székelyhídi főszolgabíró, aki csakhamar kiderítette, hogy a panasz alaptalan.

Délután három órakor az arány ez volt:

Az első küldöttségnél:

Beöthy László	193
Buza Barna	266

A második küldöttségnél:

Beöthy Barna	387
Buza Barna	164

Ekkor már Hajdubagos és Sáránd községek is szavaztak s Vértés volt még hátra. Innen a munkapártiak Nagy Dániel főjegyző vezetésével vonultak föl. A hosszupályi-

határba érve egy sereg suhanc iött szembe velük, akik botokkal rájuk rontottak s már-már valóságos csata volt kifejlődőben, amikor négy lovas csendőr érkezett oda és elejét vette a vérengzésnek.

Délután 4 órakor mindkét küldöttség előtt kitűzték az elnökök a zárórát. Ekkor

Beöthy Lászlónak	718
Buza Barnának	490

szavazata volt, együtt a két küldöttségnél.

A záróra alatt feltűnően nagy számmal jelentkeztek választók mind a két párt részéről, mert mindkét tábornak tekintélyes tartaléka volt. Majdnem egyenlő számmal növekedett a legutolsó órában a két jelölt szavazatai: Beöthyre 100-an, Buzára 96-an szavaztak le a záróra alatt.

(A győzelem.)

Háromnegyed hat órakor hirdette ki Móríc Ernő dr. választási elnök a szavazás eredményét, amely szerint

Beöthy László	818
Buza Barna	586

szavazatot kapott s így a kerület mandátumát 232 szavazatosnyi többséggel Beöthy László nyerte el.

Az eredmény kihirdetését a választási helyiség előtt egybegyűlt munkapárti választók hatalmas serege egatverő éljenzessel fogadta. Buza Barna és vezérkara be sem várva az eredményt, már jóval a bukásuk publikálása előtt elvonultak Hosszupályiból. A nagylétai függetlenségi fenyegető magatartást tanúsítottak s ezért az ottani munkapártiak csendőri fedezet alatt utaztak haza.

Beöthy László miniszternek, akit tárcájának képviselőházi tárgyalása a fővároshoz köt, postán küldik el a mandátumát.

IRODALOM.

Rákosi Viktor levele

a Csokonai-körhöz

Rákosi nyilatkozata Debrecenről, mint egyetemi városról.

Rákosi Viktor arra az üdvözlő iratra, a melyet harminc éves irodalmi munkássága alkalmából intézett hozzá a Csokonai-kör, a következő nagyon érdekes, Debrecenre és a Csokonai-körre nézve megtisztelő levéllel válaszolt:

Nagyságos

Géresi Kálmán urnak,
a Csokonai-kör elnökének

Debrecen.

Mélyen tisztelt elnök ur!
Kedves barátom!

Mély meghatottsággal köszönöm meg Nagy-Debrecen első kulturtestületének, a Csokonai-körnek meleg üdvözlését.

Életem utolsó része sokféle vonatkozásba hozott az Önök nemes városával. Egész életemben szeretettel és érdeklődéssel viseltem életem iránt s ez az utóbbi tíz évben csak fokozódott, mert szorosabb kapcsolatba jutottam a várossal. Sokat gondolkodtam a dolgról és tisztában vagyok vele, hogy Debrecennek milyen óriási jelentősége van a magyar nemzeti politikában és milyen nagy szerep vár rá a magyar kultúra élet fejlődésében. Vajha nézeteimet és felfogásomat úgy meg tudnám írni, mint ahogy azt magányos óráimban meg tudom álmodni. Akkor könnyebben megérthetnének azok is, akiknek e város sorsának intézésében irányító, döntő befolyás jut.

Egyik szép álmunk teljesült: a debreceni egyetem megszületett. Ezzel a város élete fordulóponthoz érkezett és tisztán látom azt is, hogy az új egyetemi városban a Csokonai-kör jelentősége is óriásilag fokozódik, mert ő van hivatva a város jövő kultúrájának irányítani. Az ő hivatása lesz egy új irodalmi központot teremteni, mely minden ízében modern, de minden íz-

ben magyar is, a jó izlésnek és magyar érzésnek új iskolája, hová a nemzet nemcsak tanulni, de magyarrá lenni küldi el az ő fiait.

Adjon Isten Önöknek e nagy munkához erőt és egészséget!

Még egyszer köszönöm Önöknek a szives üdvözlését. Az én gyöngye erőmre mindig számíthatnak, ahol nagy eszmék szolgálatában harcosokra lesz szükség.

Budapest, 1911. nov. 29.

Maradok igaz tisztelettel.

baráti üdvözléssel

Rákosi Viktor
orsz. képviselő.

Divatháboru Bécsben

A leleplezett Poiret. — Sternberg gróf a felvilági divat ellen.

A divat koronázatlan királya, Poiret ur végiglátogatta a kontinentet, hogy a kíváncsi, újdonság után vágyó asszonyokat meghódítsa modelljeinek. A kedves szavú, bőbeszédű divatkirály széles Európában bekonferálta a „jövő tükör”, ami után minden asszony izgatottan vágyik, a hódító, nagynevű új divatot. Poiret ur hideg előkezőséggel, mint a divat tudósa mutatkozott be és távozása után minden országban rájöttek turpiságára és mindenki tisztán látta, hogy Poiret ur, az üzletember, az élelmes kalimár csak a reklámnak igen ügyes csellegését alkalmazta. És kezdik sorra leleplezni a szegény Poiret divatcég-főnök urat. Mert most már csak ennyi. Nálunk kisütötték róla, hogy eredeti francia szövetségjainak bécsi gyártmányok. Így aztán megérthető, hogy Bécsben egyenesen vészes félhők törnyö sulfak árva feje fölött. A bécsi divatklub haragos villámokat szór a betolakodó idegen fele és egyáltalában nem a vendégszeretet szavával fogadja. Felhívást intéznek a bécsi nőkhöz, amelyben óva intik őket attól, hogy félrevezetessék magukat Poiret ur szemnek tetsző, de különben silány modeljeitől. Mert a divat nem alakulhat szabályok szerint, hanem legvonzóbb benne az egyéniség. És ezt teljesen elnyomja Poiret ur, aki rátukmálja az asszonyokra a leghetetlenebb formákat és elméjének különös vagy inkább különcödő elgondolásait. Poiret ur csal is amellett, mert a kis hamis most a görög divatot akarja feléveníteni. És mindent, mit Poiret ur csengő aranyokért kínál, azt itt is meglehet kapni apró pénzért. Tehát asszonyok, óvakodni kell Poiret urtól. Ezen tanácsnak a férfiak sem látják kárát.

Ezzel azután a Poiret-ügy a nők meg a férfiak részéről el lett volna intézve. És mindenki bátran kifejezheti azt a véleményét, hogy Bécsben is csak nők meg férfiak vannak és le lehet az ügy aktáit zárni. Nos tehát, ez élénk tévedés. Mert Bécsben a két nemi kivül van még valaki és ez: Sternberg Adalbert gróf. Látom mindannyiok arcán a csodálkozást és mindannyian egyenesen kérdőjellel változnak, vajjon mi köze van a női divathoz, meg a Poiret-ügyhöz Sternberg grófnak. De kérdem szeretettel, láttak-e már olyan ügyet, amelyhez Sternberg Adalbert grófnak ne lett volna köze. S ő szellemfeletti lény, ő az, ki mindenütt botlik egyet, aztán eltűnik. Ha Kaliforniában megsértenek egy katonatisztet, Sternberg gróf megjelen, nyilatkozik és a jogcime mindehez csak annyi, hogy ő is volt katon. Ha Károlyi gróf elítélőleg nyilatkozik a magyar parlamentben a régi osztrák hadsereg egyik háborújáról, akkor Adalbert már párbajozik, mivel a nagyapja egyik rokonának távoli barátja szintén részt vett abban a háboruban.

Tehát egyáltalában nem kell csodálkozni azon, hogy Sternberg gróf a Poiret-ügyben is nyilatkozik, hiszen ő is látott már asszonyokat, meg asszonyi tolettákat. Két hasábos nagy cikket ír „Poiret felvilági kostümjei” címmel és mivel Poiret a régi római és görög divathoz tért vissza, tehát Sternberg ur is a világ teremtésétől a nyugati római birodalom bukásáig mindent elmond, amit nem érdemes. Azután nagy civil és katonai szakértelemmel

megállapítja, hogy akkor is, mint ma, négyféle nő volt: asszonyok, akik egészen tisztességesek még gondolatban is, továbbá olyanok, akik szerelemre vágytak, de azért tisztességesek maradtak, azután vannak a bukkott nők, a kokottok és végül az utcai lányok. A tipikusan bécsi hivatalos prókátor elmékedésében nagy filozófiai eredményeket állapít meg. Így felfedezi, hogy a négyféle asszony különbözően ruházkodik. Igazán?! Ezt még Bugacon is tudták a kedves Bercike nélkül. De mindez nem zavartatja őt szóbeszédében és végsőítőkártyául megállapítja, hogy Poiret ur a félvilág művésze. És ezért minden asszony magára vessen, ha felül neki! Milyen szerencsésje van ennek a franciának! Sternberg gróf támadja. Mi lett volna szegényből, ha Sternberg gróf véletlenül jó kedvében van és védelmezni próbálta volna. Akkor igazán elveszett volna.

Nem lesz béketárgyalás

A politika eseményei.

A most lefolyt közös miniszteri értekezlet alkalmával Bécsben a miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter közt megállapodás jött létre arra vonatkozóan, hogy az ellenzék újabb béketárgyalásokat szeretne folytatni. A megállapodás eredménye az, hogy a kormány ragaszkodik a novemberi megállapodásokhoz. A fegyverszünet kiterjesztésekre nem megy bele.

A mai eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Közös miniszteri értekezlet.

Bécs, december 6. Ma délelőtt 14 órakor kezdődött meg a közös miniszteri értekezlet a külügyminiszeriumban Aerenthal gróf külügyminiszter elnökléte alatt. A minisztertanácsban a közös miniszterek, a két miniszterelnök és a pénzügyminiszterek és Montecuccoli tengerészeti parancsnok vettek részt. Khuen-Héderváry gróf még tegnap este hosszasan tanácskozott Lukács László pénzügyminiszterrel, aki közölte vele Székely Ferencnek az ellenzékkel folytatott tanácskozását. Khuen válaszában Lukács még ma este Budapestre vitt. Reggel a miniszterelnök a király személyné körüli miniszteriumban dolgozott. Lukács László pedig meglátogatta Zaleski osztrák pénzügyminisztert.

A félhivatalos jelentés szerint a semmeringi üdülés igen jól telt Khuen-Héderváry miniszterelnöknek, a kinek állapota teljesen kielégítő. A közös miniszteri értekezlet után Khuen-Héderváry ismét visszautazott Semmeringre és csak a jövő héten tér vissza Budapestre.

A közös miniszteri értekezlet a félhivatalos jelentés szerint a december végén összeülő delegációk elé terjesztendő kérdésekkel és első sorban a közös költségvetéssel foglalkozott.

Nincs béketárgyalás.

A Neue-Freie Presse ma foglalkozik az ellenzéknek Székely Ferenc igazságügyminiszterrel folytatott tanácskozásainak ügyével és ezeket írja:

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter ma megbeszéltek Székely Ferencnek az ellenzékkel folytatott tanácskozásait. A miniszterelnöknek az az álláspontja, hogy a fegyverszünet kiszélesítése, amely abban állana, hogy a véderő javaslatok lekerüljenek a napirendről, a kormányrésztől elfogadhatatlan. A kormány ragaszkodik a november 8-iki megállapodásokhoz és az ellenzék kötelessége, hogy a vállalt kötelezettségeket bevéltse. A miniszterelnök a felfogását Lukács László közölni fogja az igazságügyminiszterrel, hogy közölje az ellenzékkel is. Ennek azonban Székely Ferencről semmiféle politikai következtetést nem lesz és nem lehet. A nemzetközi szerződésekre ugyan akadály lesz ez, de a kormány megelégszik, ha az ellenzék megtartja a megállapodásokat s új béketárgyalásokat semmi eset-

re sem kezd, mint ahogy ezt Andrássy Gyula gróf és ellenzék szeretné, hogy ugyanis a budget vita után a kormánytól induljon ki ilyen béketárgyalás.

Szezon-képek.

*

A zsurihiéna.

I. jelenet.

A zsurihiéna fél kettőkor délután felnyitja a szemét. Rápillant a naptárra és ijedten ugrik fel. December 6. Ma van az első zsuri, a melyet sárbereki Strauszék adnak és amelyre feltétlenül el kell menni, mert sárbereki Strausz Nünü tegnapelőtt jelentőséggel szorította meg a zsurihiéna kezét a kapu alatt és mert a zs. h. összes ezévi reményeit Nünüre baziroszta. A zs. h. gyors szemlét tart értéktárgyai között. Az eredmény lesújtó. Három korona husz fillér készpénz, egy álgöngyház bicska és négy zálogcédula. A zs. h. szomorúan veszi fel a szmokingját, aztán a nvakába veszi a várost. Tíz perc múlva a „Humia” kávéházban a következő párbeszéd játszódik le:

A zsurihiéna: ... De nézze kedves Blau ur, ha mondom. Megadom elsején ...

A főúr (zordan): ... Nem, nem. Szó sincs róla, Lebennyei ur. Ki van zárva. A multkorit se fizette meg. Én is szegény ember vagyok. Én se lopom a pénzt.

A zsurihiéna (igen alázatosan): Tudom kedves Blau, tudom. De nézze, bizony, isten megadom elsején. Nagy dohánvokat kapok. Adjon legalább tizet ...

A főúr: Nem, nem. Nem lehet. Ezentul elybl nem adok. Akar három koronát?

A zsurihiéna (magában): Disznó. Gyalázatos pióca. Vérszopó. Nem fizetek neki egy vasat sem elsején. (A főúrhoz): Blau ur, maga egy szivtelen ember. Adja ide azt a három krónt. (Megtörténik.) Pá, kedves Maió. Ja igaz, volt egy kis csokoládém, meg két sütemény. Irja csak a többihez.

II. jelenet.

A kávéház előtt a zsurihiéna haditanácsot tart önmagával. Az eredmény még mindig szomorú és Nünü szegfűi nagyon bizonytalanok. A hiéna azonban nem veszi el lélekjelentését. Samu bácsira gondol, akit március óta, amikor a szezon végére járt, nem kerestett fel. Samu bácsi nehéz fiu ugyan, de talán ki lehet préselni belőle valamit. Nagyon keveset. A bácsinak több unokaöccse van és bár a hiéna több mint egy óra hosszat mesél vig történeteket és ugynevezett smoncákat, az eredmény mindössze hat korona. Kétségbeejtő. A hiéna végre is az utolsó lépésre szánja el magát. Egy női arcképet vesz elő, ráfirkál egy pár sort és egy negyedóra múlva egy kétes külsejű lakásban találjuk meg a szendvicsek lovagját, élénk tárgyalásokat folytatva egy fehér szakállu öreg gnummal. És most következik a

III. jelenet.

Szereplői a szakállas férfi és a hiéna. A jelenetből kiemeljük a következő részletet:

A zsurihiéna (elkeseredve): Szóval Berger bácsi nem hisz nekem. Szóval hazudom. Miért nem mondja, hogy lopok is mindjárt. Meg, hogy én öltem meg a Crippen doktor feleségét? Mi?

A gnom (a vállait vonogatja): Én nem mondom, hogy hazudik a Lebennyei ur. Én csak a fejemet csóváltam. Azt tán szabad. De tudja mégis nem hinnivaló. Hogy egy olyan gazdag lány meg maga. — Nicht zum glauben.

A zsurihiéna: És ha mégis úgy volna. Adna akkor?

A gnom (bizalmatlanul): Mennvit?

A zsurihiéna: Huszat.

A gnom: Adnék. No, huszat adnék.

(A zsurihiéna ekkor jellemtelenséget követ el. Előveszi az arcképet és megmutatja. A kép Strausz Nünüt ábrázolja és ez van ráírva: „Az én édes Istvánomnak, Nünü.” A gnom figyelmesen vizsgálja a képet, aztán megadja magát és kivész husz koronát. Előbb azonban nem mulaszt el egy szellemes megjegyzést).

A gnom: Nem is tudtam, hogy a Lebennyei urat Istvánnak hívják. Azt hittem, hogy Izor!

(A zsurihiéna azonban nem törődik ezzel. Kocsiba veti magát és egy hatalmas szegfűcsokorral állít be Strauszékhoz).

IV. jelenet.

Strausz Nünü: Nagyon köszönöm Lebennyei. De máskor ne verje magát ilyen kiadásba. Hiszen egész vagyonba kerülhet egy ilyen csomó szegfű.

A zsurihiéna (előkelően): Kedves Nünü, egy kérésem van. Hagyjuk a pénzbeli dolgokat. Ez annyira nem illik mihozzánk. (Mély, lelkesült szerelmes pillantást vet Nünüre, aztán gyorsan szemlét tart az ebédlőasztal felé. A szemle kielégítő. Maionéz, osztriga, lazac, nyelvek, három felvágott ananász. És mialatt lázasan szorongatja Nünü kezét, a zsurihiéna meglepődötten konstatálja magában: „No, no, valamit mégis sikerül tán behozni.”)

Elfogták a debreceni betörőkirályt

Mindent bevallott.

Kitűnő fogást csinált tegnap a nyiregyházi rendőrség. Elfogott egy rovott multu embert, aki az utóbbi hetekben Nyiregyházán és Debrecenben több nagyborszábas betörést követett el s alig van oly kiderítetlen kasszafurás, melynél a főszerepet ne ő vitte volna. Ugy látszik, hogy egy szervezett betörő bandának volt a feje, mert azok a büntények, melyek lelkiismeretét terhelik, egytől-egyig oly nagyszabásúak, hogy okvetlenül többet magával követhette el azokat.

Még tart a nyomozás a banda és bűnös manipulációknak felderítése végett. De már azt bevallotta a kézrekerült betörőkirály, hogy az utóbbi hetekben Debrecenben elkövetett összes betöréseket ő követte el. A bűnjeleket is megtalálták nála, sőt a Deutsch Sámuel kárára vasárnap éjjel elkövetett kasszafurásból nagy mennyiségű készpénz is maradt még birtokában.

A szenzációsnak mondható letartóztatásról következőket jelenti telefonon nyiregyházi tudósítónk:

Az elmúlt héten pénteki napról szombatira virradó éjszaka három betörés történt a városban. Feltörték egy bank kezelésében levő zálogház Wertheim-szekerényét, de mikor a pénzszerény pánccéljához értek, megzavarták őket és elemenekültek. Betörés történt ugyanezen éjszaka a református és zsidó templomban is, de egyik helyről sem vihettek el semmit. A rendőrség és csendőrség erélyes nyomozása tegnap éjszaka kézrekerítette a templomok betörőjét. Talyigán a temetőbe vitette magát, ahol pénzt vett egy rejtékhelyről, aztán bement a városba dorobézolni. A csendőrök éjjeltől egy zugkávéházban lettek rá. A betörő Pleskó Géza 25 éves ungmegyei rovott multu csavargó, a ki már öt évet ült kasszabetörésért. A csendőrök csak hosszas dulakodás után tudták megfékezni.

A nyomozás során aztán a büntények egész légiója derült ki Pleskó Gézára. Bevallotta, hogy nemcsak Nyiregyházán, de Debrecenben is ő követte el az összes betöréseket. Így legutóbb büntársaival vasárnap éjjel tizenkét és egy óra tájban feltörték Deutsch Sámuel Hatvan-utca 9. számú üzlet helyiségét ahonnan mintegy 2000 koronát raboltak el. A pénzt megosztották s aztán Nyiregyházára utaztak még az éjjeli vonattal.

Nyiregyházán úgy látszik, nem akartak sok időt elvesztegetni, hanem hamarosan munkához láttak, de a véletlen nem nekik, hanem a rendőrségnek kedvezett és úgy a banda feje, akit joggal illet a „betörőkirály” cím, kézrekerült. Valószínű, hogy mjre ézek a sorok napvilágot látnak, már a büntársak is a rendőrség kezei között lesznek.

Pleskó Gézát a napokban, ha a vizsgálat Nyiregyházán befejezést nyer, át fogják ki-

sérni Debrecenbe, ahol a nyomozást ellene folytatják. Valószínű, hogy a környéken, sőt Nagyváradon is résztvett valamennyi betörésben és kasszafurásban.

Színház és művészet.

A színház műsora:

CSÜTÖRTÖK: *Kis gróf*, operett. (C bérlet).
PÉNTEK: Délután *Ártatlan Zsuzsi*, operett. Este *Falu rossza*, népszínmű. (A bérlet).
SZOMBAT: *Karenin Anna*, dráma. (B bérlet).
VASÁRNAP: Délután *Ocskay brigadéros*, színmű. Este *Madarász*, operett. Új betanulással. (Bis bérlet.)

MANÉN IVÁN és SZÁNTÓ TIVADAR a Zenekedvelők Társaságának hangversenyén.

Még mindnyájan emlékezünk arra a fölséges estére, mikor Casals Pabló csodájátékát hallottuk. — melynek dicsőítésétől az egész ország visszhangzott; — ez estéhez lesz hasonló a Zenekedvelők Társaságának folyó hó 11-én hétfőn este tartandó hangversenye, midőn Casals Pabló földije, a hegedű Casals, Manén Iván fog hegedülni, csodásan, elragadóan, mint azok mondják, kiknek volt alkalmuk játékát hallani. Nem hiába földi a két művész, mindketten a nagy férfiakkal annyira bővelkedő Spanyolország fia, egyforma igyekezettel és tudással ostromolják a világhírességet s mondhatjuk: egyforma sikerrel is. Manén budapesti hangversenyén óriási sikert aratott. E sikerekből bő rész jut Szántó Tivadarnak is, az elsőrangú magyar zongoraművésznek, kit művészi tudása, izlésének finomsága, önálló egyénisége a zongora nagy mesteréinek sorába emel.

A legnagyobb elismerés illeti a Zenekedvelők Társaságának vezetését, hogy egyetlen hónapban ily három világhírű művész meghallgatására ad alkalmat, mint Casals Pabló, Manén Iván és Szántó Tivadar.

Kis gróf. Csütörtökön este a Kis gróf operett kerül színre hatodszor, C) bérletben. A népszerű operett rohamosan eléri az Ártatlan Zsuzsi előadásainak számát. Eddig még minden előadása telt házak előtt folyt le s előreláthatólag a csütörtöki előadás is nagy közönséget vonz.

Ünnepi előadások. Pénteken ünnepnap lévén, a színházban két előadás lesz. Délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal az Ártatlan Zsuzsi kerül színre, melyben ezuttal a címszerepét Belezna Margit fogja játszani. Este rendes helyárrakkal a Falurosszát adják. Tóth Ede népszínműve ezen előadásának különös érdekességet ad az a körülmény, hogy a kiváló művet Zilahy igazgató teljesen új rendezéssel viszi színre, még pedig elsőrangú szereposztással. Gőndör Sándort Székely Gyula játsza, Feledi Boriskát T. Csige Böske, Finom Rózsit Belezna Margit, Gonosz Pistát Zilahy Gyula, Feledit Szilágyi Ernő, Jóska bérest Békéssi, a kántort Bérczi Ernő, a cigányokat — Ligeti, Máthé és Somogyi. Az érdekes előadásra jegyek előre vevők a színházi pénztárnál.

Kálvineum-esté a színházban. Márk Endre ulvari tanácsos ma a Kálvineum nevében kérvényt adott be a tanácshoz, hogy a színházat két estére engedje át a Kálvineum javára rendezendő estélyre. Miután a város csak két estére adhat engedélyt s miután egy estét a Liszt-ünnepély részére jelölt ki a tanács, egy estét a jótékony nőegyesület kért, a Kálvineum kérésében csak

Zilahy Gyula igazgató beleegyezésével dönthet kedvezően a tanács.

Karenin Anna. A múlt évi sláger-darab, a Karenin Anna, az idén szombaton kerül színre először. A vezető szerepeket ezuttal is T. Csige Böske és Thury Elemér fogják játszani, akik e darabban tavaly kiváló sikert arattak.

A Madarász reprize. Naponként folynak a próbák a Madarász operettből, melynek reprize vasárnap este lesz. Ez az előadás egyike lesz a legszebb operett előadásoknak, melyben Borbély Lilinek és Falus Istvánnak jut nagy feladat. Az operettet kiváló gondnal Kassai Károly rendezzi, ki az operettben Csörsz bárót játsza.

Debreceni színészek kabaretje. Horváth Kálmán, aki tavaly még a debreceni színpadon aratta sikereit, ez idén pedig a Szilassy Etelka tulajdonát képező Bonbonnierben volt művezető-igazgató, kabaret-társulatot szervezett és december 4-étől 16-áig a kaposvári új szálloda nagytermében fog játszani. — Társulatának tagjai lesznek: Gyöngyi Izsó komikus, H. Bárdos Mariska, vigjátéki szubrett, disouse, Gyöngyi Jolán, a Városligeti Színház primadonnája, Béli Nusi kabaréénekesnő, Lévai Palika szubrett, Csányi Mátyás karnagy, zongoraművész. Konferálni Horváth Kálmán és Gyöngyi Izsó fognak.

A Bonbonniere világvárosi műsorát semmi sem jellemzi jobban, mint hogy majdnem mind a jegyek elővételben kelnek el. Az előadás, mely csakis elsőrangú számokból van összeállítva, felejtethetetlen marad a nézőknek. Előadás után a Bal-Tabarin új szórakozást nyújt a mulatni vágyóknak, ahol is 12 szám szórakoztatja a közönséget, teljesen más műsorral, utána tánc és cigányzene reggelig. Cél szerű a jegyeket előre megváltani Antalfinál, (Piac-u. 44.) Helyárak 4, 3 és 1 korona.

HIREK.

Debrecen város közgyűlése. Debrecen város törvényhatósági bizottsága a december 28-iki rendes közgyűlés előtt még e hó 11-én hétfőn délután is közgyűlést fog tartani, amelyen főként a szervezeti szabályrendeletet fogják tárgyalni. Az ügyet a szombati jog- és pénzügyi bizottság ülésén készítik elő.

Várady táblabíró áthelyezése. Mint jelentették, hogy a király Várady Sándor dr. temesvári kir. ítélőtáblai bírót saját kérelmére a debreceni kir. ítélőtáblához helyezte át. A *Temesvári Hírlap* az áthelyezés alkalmából a következőket írja: Várady távozását Temesvárott széles körben sajnálatta fogadják, mert Várady Sándor drt egy a bíróságok tagjai, mint az ügyvédek is, nagy képzettsége és szíves, koncilians magatartása miatt szerették és becsülték. A temesvári tábla részére veszteség az ő áthelyezése, melyet családi körülményei tettek indokolttá, de nyeresége a debreceni táblának, mely benne nagy tudású és rokonszenves egyéniségű bírót nyer.

A presbiterium ülése. A debreceni református egyház december hó 8-án pénteken délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart, melyek napirendjére tűzött ügyek közül ezek a fontosabbak: Esperes körlevele folytán az egyházkerületi egyházi főjegyzőre szavazás tárgyában. — Az esperes körlevele folytán egy egyházkerületi tanácsbíróra és hat tanítóképző intézeti és fels. leányiskolai képviselőre szavazás tárgyában. A pénztári hivatal jelentése, hogy az egyházkerület pénz-

tára néh. Erőss Lajos dr. püspök temetési költségébe 1200 koronát befizetett. — Szele György iskolaszéki elnök jelentése, hogy a kir. kormány a megszüntetett felvételi díj megtérítését megtagadta. — Az Iskolaszéki végzése a tanítónői állásra hirdetett pályázat eredményéről. Tanítónőválasztás. — A felsőbb leányiskolai igazgatótanács 1341. sz. végzése az igazgatótanácsba egy tag választása tárgyában.

Roncsik Lajos nemessége. A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város törvényhatóságát, hogy Roncsik Lajos arvaszéki elnök régi nemességét borosjenői előnévvel megerősítette.

A harmadik csütörtöki felolvasó-est. A csütörtöki felolvasó estét rendező bizottság holnap, folyó hó 7-én tartja meg harmadik felolvasó estélyét a római katolikus főgimnázium disztermében igen változatos, értékes és érdekes műsorral. A program kedves számai lesznek: Borbély Lili, a debreceni színház kedvelt szubrett-primadonnájának, továbbá Burger Erzsike urleánynak énekszámai és Vajda Ilonkának, a debreceni színház kiváló tagjának szavalata. — A részletes műsor a következő:

1. Koncert valcer, szerezte és játsza zongorán Mártonfalvy György, a debreceni színház karnagya.
2. „Rika” belépője, Szabados Bélától, továbbá „Miért vagy másé” és más műdalok, éneklő Borbély Lili, a debreceni színház tagja.
3. Füredi G. Gusztáv előadása.
4. Népies és gyógyító szokások, írta dr. Liszt Nándor, felolvassa dr. Lóky Béla.
5. Komoly szavalat. Tartja: Vajda Ilonka, a debreceni színház tagja.
6. Papp Zoltán nótáiból, továbbá Grigtől „Inthone” műdal, éneklő Burger Erzsike urleány. Zongorán kíséri Kerner József zene-tanár.
7. Zeneszámok előadja Veres Tóni és fia zenekara.

Amint e műsorból látható, sikerült a rendező bizottságnak kezuttal is elsőrendű művészi nivón álló programot állítani össze. Az estély pont 5 órakor kezdődik s a rendező bizottság ezuton kéri a közönséget, hogy helyeiket már pont 5 órakor foglalják el, nehogy a későbbi jövelelek a műsornak értékes művész-számait megzavarják. Jegyek korlátolt számban Antalffy József kereskedésében kaphatók. Helyárak: Ülőhely 50 fillér, állóhely 30 fillér.

A protestáns lelkészek kongruája. Fővárosi tudósítók jelenti: A közös protestáns lelkészi küldöttség ma tisztelgett Zichy János gróf kultuszminiszternél a protestáns lelkészek kongruája dolgában. A miniszter kijelentette, hogy tárgyalásokat indít a pénzügyminiszterrel, hogy 1912-ben megkezdhessék a rendezést s az 1913-iki költségvetésben véglegesen elintézzék. A rendezést a miniszter a korpótlék rendes alapján s az általános becslés kizárásával akarja. Kijelentette még a miniszter, hogy a Telkészi kongruával kapcsolatban a tanítók fizetésének rendezését is elintézi.

A betegápolási pótadó. A várost adóügyi osztály a következő hirdetményt tette közzé: Az 1911-ik évi orsz. betegápolási pótadó, kivetési lajstromok elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. paragrafusa értelmében folyó évi december 7-ik napjától december hó 14-ig napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthetik meg és ha kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásai-

Kovács Gyula és Társa Debreczen, Főter 55.

(Magyar kávéház mellett).

Őszi és téli ujdonságok

női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szörme kabátok leány és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, :: pongyolák színházi és esti köpenyek divatszínkeben. ::

*** Csipke, selyem és szövetblousok, divatos kötött kabátok dus választásúak ***
Inegolesobb szabott árak mellett.

kat a városi adóügyi osztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembevételére nem fognak.

Kézrekerültek a hajdubagosi rablók. Hajdubagosról jelentik nekünk: Azok a rablók, akik vasárnapról-hétfőre viradóra betörték Orenstein Béla itteni kereskedő üzletébe, ma váratlanul kézrekerültek. Ugyanis három legény: Keszéri Mihály, Keszéri János és Oláh Sándor másnap bementek Orensteinhez, akitől a rablás részleteiről tudakozódtak. Ez különösen az egyik legény: Keszéri Mihály viselkedését oly gyanusnak találta, hogy jónak látta arról a csendőrséget értesíteni. Addigra azonban Keszéri Mihály, akinek Orenstein azt mondta, hogy a csendőrség már nyomon van, annyira megijedt, hogy önként jelentkezett a községhez. Bevallotta, hogy hárman testvéreivel Keszéri Jánossal és Oláh Sándorral követék el a betörést. Az ablakokat kívülről lefeszítették s azon hatoltak be az üzletbe, amikor pedig Orenstein felébredt és rájuk lőtt, egy kétszövű vadászfegyverből tüzeltek vissza. Ezt a fegyvert egy szénaboglya tövében meg is találták. Oláh Sándor a karján meg is sebesült Orenstein golyójától. Mindhármukat behozták a debreceni kir. ügyészség fogházába.

Szabad Iskola. Holnap, december 7-én, csütörtökön Nyáry Béla ref. főgimnáziumi tanár előadást tart a rádiumról és az anyag szerkezetéről. Az előadás vázlata a következő: Az elektromos sugárzások. Anód-katód és X-sugarak. Radioaktív testek sugárzásai: 2 és 3 sugarak. E sugarak sajátosságai és a Geisler és Crookes-csővekben végbemenő sugárzásokkal való hasonlóságuk. Az érdekes fizikai előadás este hat órakor az ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1c. II. em.) kezdődik s teljesen ingyenes. Kíváncsok, hogy a már múlt évről is előnyösen ismert előadó ez ismeretterjesztő előadásán minél szebb számú közönség vegyen részt, bárkit szívesen lát a Szabad Iskola vezetősége.

Volt-e Tisza Kálmán negyvennyolcas honvéd? A negyvennyolcas idők legendáival, főleg Görgey Arthur szereplésével most foglalkozik a történetírás. Most kutatják fel a nagy idők apró eseményeinek adatait, okmányait, hogy hitelesen állapítsa meg a történelmi kritika: mi történt 1848. és 1849-ben. Ebbe az adatgyűjtésbe most Tisza István gróf is hoz egy igen érdekes és becses momentumot a szabadságharc idejéből. A Magyar Függetlenség legutóbbi számában a következő apróságban ír arról, hogy volt-e Tisza Kálmán honvéd és mikor tervezte Görgey a fegyverletét: „Atyám 1848. december havában töltötte be tizennyolcadik évét — írja Tisza István. — Fiatalkorra és gyenge szervezete miatt szülei nem engedték, hogy a honvédségbe belépjen. Mint nemzetőr és mint miniszteri hivatalnok (már akkor jogvégezett volt) szolgált ugyan a nemzeti ügyet, de ez tettvagyát nem elégítette ki s a szabadságharc egész tartama alatt ostromolta kéréseivel szüleit, hogy a harctérre engedjék. Kévre 1849. augusztus elején beleegyeztek, hogy valamelyik huszárezredbe lépjen. Ekkor azonban híre terjedt a debreceni csatának s megtudták Geszten, hogy Görgey serege a szomszédos Nagyszalontán vonul keresztül. Nagypám kérésére a család egyik Geszten időző barátja, aki Görgeyvel is közelebbi ismeretségben volt (nevét legnagyobb sajnálatomra elfeledtem), felkereste őt Szalontán s megkérdezte tőle, mit tanácsol: érdemes-e még a honvédseregbe beállani?”

Görgey ezt válaszolta: „Várjon a hú néhány napig. Ha egyelőre tudok Dembinszkyvel, akkor jöjjön, mert akkor megverhetem az osztrák sereget és nincs minden elveszve. Ha azonban Dembinszky megvereti magát, mielőtt elérhetném, akkor leteszem a fegyvert.”

Magától atyámtól hallottam ezt a törté-

netet, amely kétségtelenül bizonyítja, hogy Görgey már Aradra érkezése előtt el volt a fegyverletételre határozva, ha Dembinszky seregével nem egyesülhet és nem csinált titkot belőle.

Állampolgári eskü. Megírtuk, hogy a belügyminiszter Löw Alajos debreceni lakost, az Arany Bika derék szobafőpincéjét fölvetta a magyar állampolgárság kötelekésébe. Löw Alajos ma tette le a polgármester előtt az esküt.

Harcászati lögyakorlat. A helyben állomásozó 39. gyalogezred 2. zászlóalja december hó 11 és 18-án a Sárkut-tanya melletti harcászati lötéren reggel 8 órától déli 12 óráig éles golyóval lögyakorlatokat tart. Miért is ebben az időben úgy a közlekedés, mint az állatok legeltetése veszélyes.

Lóth és a pap a kabaréban. Tegnapelőtt este szabadkai színészek kabaréznai mentek át Kalocsára. Kabaré Kalocsán... Ez a két szó sehogysem illik egymás mellé. Ott, ahol minden második ember pap, vakmerőség profán kabarét rendezni, De hát mégis rendeztek. Valami kalocsai egyesületen erőtt vett a forradalmi láz s csak azért is kabarét rendezett. A Kalocsára menő művészársaság persze iparkodott megválogatni a műsorát. Csupa ártatlan, szelid dolgot mondott el. Ezért esett a választás az öreg Lóthra, akinek történetén eddig még a legvallásérkölcösebb családapák sem haborodtak fel. Az egyik színész belekezd a danába s énekel. A nézők között volt egy pap is, aki dacára a pápai rendeleteknek s szigorú püspöki parancsoknak, elmerészkedett egy kabaré előadásra, ahol kacér nőszemélyek a vádlóikat mutogatják. Minden rendbe lett volna, a tisztelendő ur kitűnően mulatott, Kovács Lili táncánál sem sütötte le a szemét, de a Lóth-kuplé megszavarta a mulatságot. Itt Ábrahám prófétáról csak per „tata” beszél a szerző. A jámbor pap ezt nem tűrhette s felkiáltott:

— Pfuj, ezt nem nézem tovább — s kiszaladt.

A színész, aki Lóthot énekelte, a megbotráncokzás kitörésénél ép ezt énekelte:

— Csak menj, csak meni és hátra ne tekints...

A publikum vele énekelte a refrént.

Jóváhagyott telekvételek. A belügyminiszter ma érkezett leirata szerint jóváhagyta a közgyűlés ama határozatait, amelyek szerint Prém Ferenc Ajtó-utca 15. és Bihari István Rakovszky-utca 2. számú ingatlanainak megvétele kimondta.

Petráss Sári londoni színésznő lesz. Az operett-világ legfrissebb eseménye: Petráss Sári, a Király-színház művésznőjét igen előnyös szerződéssel kínálta meg a minap Budapestén járt londoni színházigazgató, George Edwardes. A szerződés 1912. október elsejétől szól, de úgy, hogy esetleg már 1912. júniusában rendelkezésre kell állania a művésznőnek Edwardes valamelyik színházának. Az első év szerződése fix, a második és harmadik évre opciója van Edwardesnek. Az első évben hetenként 55 font sterling (1375 korona) fizetést biztosít, a második évben hetenként 65 fontot, a harmadikban hetenként 75 fontot, kapja a művésznő ezenkívül az összes tölteteket és az öltözködéshez való minden holmit. Az első szerep, amit a szerződés szerint kreálnia kell, a „Leányvásár” női főszerepe, a második egy francia operett vezető női szerepe és szó van arról is, hogy Lehár „Évá”-ját is ő fogja játszani Londonban. Edwardes már most januárban ki akarta vinni Petrásst Londonba, hogy felléptesse a „Luxemburg grófiá”-ban, de hát ez nem történhetett meg a „Leányvásár” budapesti előadásai miatt. Petráss Sári angolul tud és a szerepek betanulása nem fog sok nehézséggel tüköznö. A próbák idejére is kap fizetést: erre az időre 200 font sterling van megállapítva a szerződésben, amelyhez, hogy perfect legyen, már csak Petráss Sári aláírására van szükség.

Baleset az építkezésnél. Nagy Sára 25 éves munkásnő ma reggel a Simonffy-utca 13. számú ház építkezésénél dolgozott. Máltért hordott a földszintről az emeleti állásra. Ugy kilenc óra tájban Nagy Sárát, a ki anyai örököknek néz elébe, váratlanul heves szédülés fogta el s amikor felért az emeletre, megtántorodott és négy méternyi magasságból alábukott a pincébe. Súlyos külső és belső sérüléseket szenvedett. Komplikálja az esetet, hogy a nő már hetedik hónapja várja az anyaságot és így nem lehetetlen, hogy idő előtt életet ad magzatának.

Magyar Király kávéházban ma és a következő napokon a hírneves Tambura Paganini dal- és zenecsoportot Matyók Péter vezetése mellett sikerült külföldi utjából hazaférte után hangversenyekre megnyernem. Belépti díj nincs. B. pártfogást kér tisztelettel Erős Jakab kávé.

Az olasz-török háború. Konstantinápolyból táviratozzák: Az olasz flotta november 26-án bombázta Benghazai partját. Erik táviróhivatalát és őrházát. Nov. 28-án az olasz hadihajók elpusztították Kasri Achmed táviróhivatalát, Mizrata vámházát, november 30-án és szeptember elsején Suarát és romba döntötte a kaszárnyát, a közületeket és a község egy részét. Emberéletben nem esett kár. December másodikán az olaszok lövöldöztek a török hadállásokat és megszállották a Mesri erődtől keletre lévő Zaad dombot. A török lovasság visszaverte az olaszokat, a kik nagy veszteséget szenvedtek és visszavonultak előbbi hadállásukba. Páris december 6. A Newyork Heraldnak jelentik Tripoliszból: 18.000 főnyi olaszság tegnap megtámadta a török sáncokat és gyilkos puskatüz után szuronyrohamot intézett az ellenség hadállásai ellen. Ennek az ütközetnek kimenetele a távirat elküldésekor még bizonytalan volt, de már akkor mind két részen igen sokan estek el.

Egy elmebeteg boszúja. Boroszlóából táviratozzák: Manner bíró özvegyének lakásán a minap tűz támadt. Az özvegy tizenegy éves Erica nevű leányát, a ki betegen feküdt, fején súlyos sebekkel, eszméletlen állapotban találták ágyában s még az éj folyamán behalt sebeibe. Eleinte azt hitték, hogy menekülés kísérlete közben zuzta be fejét, a vizsgálat azonban meglepő fordulatot vett. Az ágy alatt ugyanis véres kalapácsot találtak, amely a háziszolga tizenöt éves fiának, Renner Erichnek tulajdona volt. Renner Erich bevallotta, hogy Ericán, a ki ismételt bosszantotta őt, akként boszulta meg magát, hogy őt csapát mért fejére, majd az ágyat is felgyújtotta.

„Henneberg-selyem” osszák ezt vegyen fekete, fehér és színes K 1.35-től méterenként blonsok és felöltőkre. Bőrmentre és már elváltva a háshoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot küld nk. — Selyemgyár. Henneberg, Zürich.

Kemény és puha kalap ujdonságok 4 kor.-tól 12 koronáig Lengyel Samunál.

Schlimmer Mórné női és leány kalap terme Hatvan-u. 11. szám.

Modern fallképekben állandó ujdonságok Thaisz Arthur papíruházában.

Alföldy Károly tánciskolájában a második tanfolyam folyó évi dec. hó 11-én megnyílik. Beiratások elfogadtnak bármely időben Péterfia-u. 2. szám. Telefon 510. sz.

Plusch, bársony, felöltők elegáns divatos bársony costumok dus választékban megérkeztek. Halmágyi divatházában.

Elveszett vasárnap délután a református nőegylet zsurián a pódiumról egy virágos schawl. Kéretik a megtaláló azt a Széchenyi-utca 15. sz. a. az emeleten átadni.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
Palma kaucsuk
: : **ágybetét** : :
alsórangú.

— A Nemzeti Kávéházban ma és minden este, valamint vasárnap délután 3-tól 7-ig elsőrendű 10 tagból álló női és férfi tambura, zene és daltársulat hangversenyez. A közkedvelt Kovács Henrik jambo népdal énekes, valamint Lantos Gyula ének és tánc-lumorista közreműködése mellett. Kezdete este 8 órakor. Szabad bemenetű Kitűnő italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik Rosner A.

— Férfiaknak rendkívül alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok, csakis a Schwartz-féle üzletben a városházával szemben rendkívül olcsó áron szerzhető be, u. m. tajték-pipák és szipkák, acél- és nikkel zsebórák, fegyverek, revolverek, zsebkéses és látszerészeti cikkek stb., stb.

— **Hölgyzenekar a Budapest kávéházban.** Nehány nap óta a nevezett kávéházban „Lyra” címen egy hölgyzenekar működik, mely igazán megérdemli e címet, a zenekar kitűnő erőkből áll és meglepő összjátékával és gyönyörű műsorával az ember egész figyelmét teljesen lekötí anyival is inkább, hogy a zenekar minden egyes tagja közben-közben szólózik, miután felhívom a n. é. zenekedvelő olvasóink figyelmét ezen kiváló zenekarra, melynek vezetői Schön és Miskolczi karmesterek.

Ekszer és aranyeműeket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni, keresse fel

KOSTYA JÁNOS

ékszerész és óra üzlet

Széchenyi-utca 1. szám Ref. kistemplommal szemben.
:: Javítások pontosan eszközöltetnek. ::

A nagy karácsonyi alkalmi vásár megkezdődött!

Löfkovits Arthur és Társa

Magyarország legnagyobb óra-ékszerész és ezüstmű üzemében.

A legkényesebb ízlést is kielégítő **ékszer újdonságok** óriási választékban vannak felhalmozva, melyek mindegyike a legalkalmasabb s legtöbb örömet szerző karácsonyi ajándék.

A nagy karácsonyi vásár alkalmából **mélyen leszállított árak!**

Csatornázási vállalat és csement csőgyár

Debreczen. Gyár: Miklós-u. 53. Iroda: Széchenyi u. 18.

Tulajdonos SZTUDINKA SZILÁRD mérnök

Elvállal csatornázási, vízvezeték-berendezéseket. Raktáron tart **satát gyártmányú beton csöveket**, kartelen kívüli szolid árakon.
:: Költségvetéssel díjtalanul szolg. l. ::

Kitüntetve a Bécsi Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel. ::

Meghűtési eredő c. uz.,
:: kőszvény- és reuma ::
ellen legjobb háziszor a híres

Király-Balzsam!

Hatáa némely esetben meglehetősen gyorsabban idültabb eseteknél már egyszeri bedörzsölésével a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 koronás teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyász. tarában Kossuth-utca 8. színház mellett.

Sörraktárnak

alkalmas helyiséget, esetleg egész udvart kibérelnek a város belterületén.

Czim a kiadóhivatalban.

A Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucsernok Szövetkezet

mint az országos központi hitelesítő elkezet tagja
Hunyadi-utca 17-19. Demetrovics-palota

Ajánlja dusan felszerelt árucsernokát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig

Háló szobák Ebédlők

Uri szobák Szalonok

valamint **egyes butodarabok** raktáron, avagy adandó terv szerinti előállítását vállalja.

A megtekintést minden vételkényszer nélkül ajánljuk.

Szigorúan szabott árak!
Butorokért jótárlás, kedvező fizetési feltételek.

Ügyvédek figyelmébe.

Önálló irodavezetésre képes, teljes gyakorlattal bíró ügyvédjelölt, kinek már a szakirodalomban neve is van, családi okokból Hajdu- vagy Biharmegyében óhajt állást vállalni.

Bővebbet közöl **Farbas Kálmán**, Nagykanizsa, Hunyadi-u. 18.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	846—
Osztrák hitel	647 25
4 százalékos koronajáradék	90-65
Allamvasut	728-50
Jelzálogbank	496—
Rimamurányi	672-25
Salgótarjáni	670—
Közuti vasut	819—

Irányzat: Csendes.

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4¹⁵/₁₀₀%, Berlin 4³/₁₀₀%, London 3¹¹/₁₀₀%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) depr. bizományos távirati jelentése.	
Buza októberre	11-84
áprilisra	11-70
Rozs októberre	10-38
áprilisra	—
Zab októberre	9-82
áprilisra	—
Tengeri májusra	8-42
Tengeri 1912. év júli	8-48

Irányzat: Csendes. Készárú Csendes.

Helyi értékpapírok magánárfolyama.

Névrt.	Ösz. talék	1911. szeptemberi	Kör.
500	50	Debreczeni Első Tkptár	920
200	18	Alföldi tkptár	375
500	40	Ipar és Keresk. bank	810
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreczeni Hitelbank	360
400	24	Allamias Forgalmi Bank	—
200	10	Bankgyűléslet	—
200	30	Istvánmalom	730
200	10	Debr. Helyi vasut	—
200	18	Termény és Árucsernok	—

Uj rend a váltó leszámításoknál. Egyik másik debreczeni pénzügyintézetnél eddig is gyakorlatban volt, hogy a benyújtott váltók leszámításával egyidejűleg az azokon szereplő kezeseket értesítették. A Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál előfordult 282.000 koronás váltócsalás a bankokat a kiutalás körül fokozottabb óvatosságra készíteti. Ez az oka annak, hogy azok a nagyobb intézetek, amelyek ezideig a fent ismertetett ellenőrzést nem gyakorolták, most szintén beve-

zik a kezesek értesítését. Ezenkívül — amint tudomásunkra jutott — a pénzügyintézetek mozgalmat akarnak indítani olyan egyöntetű eljárás életbeléptetésére, mely a gyors lebonyolítás megakasztása nélkül a kifizetésnél előfordulható csalásokat kizárja.

A Takaré- és Hitelintézet Tőkeemelése.

Több ízben említést tettünk már a Takaré- és Hitelintézet részvénytársaság igazgatóságának arról a tervéről, hogy az intézet alaptőkéjét emelni szándékozik. Ez a terv eredetileg még ujesztendő előtt akarták megvalósítani, de számolva a körülményekkel, hogy a jelenlegi túl magas lombardkamatok mellett a részvényesek körében az új kibocsátás nem találkozni esetleg a kellő rokonszenves hangulattal, elodázták a tőke-emelést s azt a tavaszi rendes közgyűlésen óhajtják keresztülvinni.

Tejszövetkezet Hajduböszörményben.

Folyó hó 3-án Studinka Elemér dr. a földmivélsügyi miniszterium és Surgóth Jenő kir. gazdasági felügyelő jelenlétében 290 üzlet-rész jegyzése mellett megalakult az első hajdusági tejszövetkezet. A tejszövetkezet élén Semberg Miklós és Köblös Sámuel állanak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Királysértési pör Debreczenben. Kozety-nik Imre iparos a mult hó egyik borongós napján ugyancsak felöntött a garatra, olyannyira, hogy a királyt in sértegetni kezdte. Feljelentették az ügyészségen és ma vonta felelősségre a Hoffmann József kir. táblai bíró elnöklete alatt itélkező törvényszék. Tagadta, hogy a sértést elkövette volna s azzal védekezett, hogy részeg volt. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével 30 korona pénzbírságra ítélték.

Elgázolásért nyolc napi fogház. Annak idején hirt adtunk arról az utcai elgázolárról, melyet Zagya József 27 éves kocsis követett el sebes hajtás folytán a Péterfia-utcában. Csonka Eszter 4 éves gyermek került a kocsi alá, aki súlyos külső és belső sérüléseket szenvedett. Zagya József azzal védekezett, hogy a gyermek oly hirtelen került a szekér elé, hogy nem volt ideje a szerencsétlenséget megelőzni és a lovakat megfékezni. Minthogy védekezését több tanu is megerősítette és büntetve még nem volt, a törvényszék 8 napi fogházra ítélté, az ítélet etazonban a büntető novella alapján három évre felfüggesztette.

Gyakorlott építési rajzoló

és irodai teendőkbén jártas kisasszony építési irodában alkalmazást talál. Czim a kiadóban.

Próbálja meg

és készítesse leírni ruháit a legszolidabb árakon kizárólag

Sugár Samu férfi szabónál

Hatvan-utca 18. szám alatt, hol is kitűnő ízlés szerint megválogatott és állandóan raktáron tartott honi és angol gyártmányú szövetekből lesznek előállítva.

A legujabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Az összes raktáron levő
kézimunkák és harisnyák
üzlet áthelyezése miatt, mélyen le-
szállított áron adatkak el
Füstös Dezsőnél
Piac-u. 12.

Beszúrtre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók
képek (szent és tájképek) tükrök.

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint
olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és
nagy képkeretezések legutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u. 13.

Levelező lap hívásra azonnal jövünk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Szőnyegek. Függyönyök. Ágy-
és asztalterítők. Flanell ta-
karók. Paplanok. Matraczok.
Linoleum nagy raktára.

**A Piachoz közel
keresek**

**3 4 szobás lakást
azonnalra.**

Ajánlatok a kiadóhivatalba
kéretnek.

Allandó kiállítás

művészi fényképekből

Némethi műtermének

Piacz-utczai kapu bejáratában.

Van szerencsém a nagyérdemű
hölgyközönség b. tudomására
hozni, hogy **Hatvan-utca 16.**
szám (Dr. Hütter-ház) modern
igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becsés pártfogást kérve

Welsz József

angol női szabó.

Ruggyanta bélyegzőt

pecsétnyomót és mindennemű vésést
készít

Paulo István

kő- és ércz vésnök

DEBRECZEN, Batthyányi-utca 22.

Karácsonyra

ne vásároljunk sehol, míg meg nem nézzük

Schwartz M.L.

megnagyobbított és ujonan berendezett
gyermekjáték és bazáráruházát,
hol a legnagyobb választékban mesés olcsó
árban vásárolhat

Piacz-utca 52. Miklós-utczával szemben.

Dobozgyárunkat

Füldő-u. 4. (Margit fürdő telep)

helyeztük át.

Első debreczeni gyógyszerészeti és ke-
reskedelmi dobozgyár.

Telefon 805. Telefon 805.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

Füldő-utczai üzletébe

megérkeztek a nagyválasztékban a
legolcsóbb árak mellett kaphatók:

**asztali-, függő-, szalon-,
ebédlő- és hálószobai
villany csillárok és lámpák**

melyek a legmodernebb és legszolli-
dabb kivitelben állanak a n. é. kö-
zönség rendelkezésére.

Olcsó árak! Kifünő árak!

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek
Moskovits József

uriszabó divattermében, Piacz-u. 25.
Üzletemet a szemben levő barakba
helyeztem át.

Eladó olcsó házhelyek

a Boldogfalvai-, Téglás- és
Vargakertben.

Felvilágosítást ad a

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet
Piacz-utca 79.

Karácsonyi ajándék tárgyak
Órák és ékszemüek

legolcsóbban beszerezhetők

Apródy Józsefnél

Egyháztér 5. sz. (Női pariskola-épület.)

Meghívó.

Az Arany Bika részvénytársaság 1. évi december hó 14-én d. u.
4 óra 30 perczkor a Debreczeni Első Takarékpénztár tanácstermében
(Kossuth-utca 3. II. emelet)

alakuló közgyűlést

tart, melyre a részvényjegyző urakat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Meggyőződés szerzése arról, hogy az 1.000.000 korona alaptőke
kellő aláírás és befizetés által biztosítva van.
2. Az alapszabályok megállapítása, az alapítókkal történt megállá-
podások feletti határozathozatal.
3. A társaság megalakulása iránti határozat.
4. A részvénytársasági igazgatóság kinevezésének tudomásulvétele
és az 5 tagból álló felügyelő-bizottság megválasztása 1 évre.
5. Az igazgatóságnak az Arany Bika és kapcsolatos telkek tekinte-
tében a 138/8316/1911. Bkgy. számú közgyűlési határozat értelmében a
bérleti szerződés megkötésére, valamint a Magyar Általános Hitelbankkal
megkötött javasolt bérleti és Hajós és Villányi műépítésszel megkötött
javasolt vállalkozási szerződések megkötésére utasítása és az alapítóknak
e megállapodásokhoz fűzött garantiális kötelezettségek alól mentesítése.
6. Az alapítóknak a K. T. 152. §-ában megállapított felelőssége
iránt intézkedés.
7. Elnök, alelnök, igazgatóság, felügyelő-bizottság 1912. évi javadal-
mazásának megállapítása.

Tisztelettel

Dr. Tüdös János.

Magyar Általános Hitelbank,
Általános Forgalmibank,
Békés Gyula,
Fisch Lajos,
Hajós és Villányi,
Dr. Keresztessi Kiss József,

Debreczeni Első Takarékpénztár,
Debreczeni Ipar és keresk. bank,
Debreczeni Jenő,
Füst Ödön,
Dr. Tasnádi Kardos Endre,
Dr. Szántó Sámuel,
Dr. Szilkszól Szabó László,

alapítók.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet osztolni.

Levelezés.

Két vigkedélyű, csinos fiatalövegy asszony óhajt megismerkedni középkorú, intelligens uriemberrel. „Tiltott gyümölcs edesebb” jellegre irjanak a kiadóhivatalban.

Okos fiatal övegyasszony nem mindennapi futó kalandra, hanem egy művelt nőten uriember tartós barátságára megyek, esetleg házasság sincs kizárva jelige „10.000” kiadóhivatal.

Betöltendő.

Helyi ismeretséggel bíró szorgalmas embert üzletszerzőnek fix fizetés és jutalékra felveszek. Zempliner, Hatvan-u. 17.

Jó családból való fiu asztalos tanulónak felvétetik Késes-utca 23. szám alatt.

Józan életű tisztességes 35 éves vasutas irodába, bankba, vagy raktarba felügyelőnek ajánlkozik. Cím Hatvan-u. 16. sz.

Faszén csomagoláshoz értő családos embert keresek Nagyvára. Megélhetés biztosítva van. Cím a kiadóban.

Urasághoz kulcsárnő, házvezetőnő felvétetik, a kiadó megmondja, hogy hol lehet jelentkezni.

Könnyű éjjeli munkára 14—17 éves fiu felvétetik. Cím a kiadóban.

Azonnan belépésre keresek egy ügyes takarítónét. Cím a kiadóban.

Mosóné, uriházakhoz ajánlkozik, ki szépen mos és vasal. Cím Csap-utca 6.

Ügyes tanuló lány varrodába ajánlkozik fizetésért. Cím Kigyó-utca 5. sz.

30 korona fizetéssel uricsaládhoz egy minden szakácsné felvétetik. Cím a kiadóba.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
árúházaiban
TELEFON
501
Tolnai Debreczen,
Piacz u. 19. postával szemben.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemegeajatok, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos újszerkereskedésében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy túlkör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Elethő képnagyítás a legszebb meglepetés karácsonyra, névnapra! Gyönyörű kivitelben előnyös áron megrendelhető a Harmathy könyvüzletben Fávészker 14. Minták megtekinthetők!

Új állapotban lévő női kabát olcsón eladó a Miklós-utca 10. szám alatt.

A saját készítményű czipő árúházaiban

férfi amerikai czipők 12 K-ól 28 K-ig kapható a legzebb és legtartósabb kivitelben, egyúztén női és gyermek czipőket még nem létező olcsó árakban ebet most beszerezni

FISCHER MENYHÉRT

saját készítményű czipő árúházaiban Piacz-utca 9. szám alatt.

Únt is érdeklil! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Egy kitünően jövedelmező motorerőre berendezet ablakfagyár eladó, értekezhetni Farkas Mihályal Erőmihályfalván.

Egy teljesen új körfűrészt tengely, fűrészlappal eladó. Az Első Magyar Fészekodu gyárban Margitfürdő-telep.

Körfűrészt vasállványon álló 80 centiméter átméretű fűrészlappal tűzifa vágásra alkalmas, teljesen új, jutányosan eladó az Első Magyar Fészekodu gyárban, Margitfürdő-telep.

Hány nincs, mert czipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletárúházaiban Csapó-utca 27.

Butorok és szőnyegek igolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvétetnek.

Saját készítesű savanyított káposzta kicsinyben és nagyban kapható Glücknél, Péterfián.

Alkalmi vétel folytán levélpapír és levélkoriték czégnomással felette olcsó árban beszerezhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, Piacz utca 49.

Egy fűszerüzlet berendezés eladó. Cím a kiadóba.

Egy mozdószekevény, márványlappal és egy öntött vaskályha eladó. Cím a kiadóba.

Jókarban lévő konyhaspart keresek. Cím a kiadóba.

Táncrendek gyönyörű szép kivitelben, meghívó és alkalmi kártyák dobornyomással és színezett művészi kiállításban mérsékelt árakban :: Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

Lakás.

Gyárnak vagy raktárnak alkalmas helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Dobozyár Fürdő-utca 4. Margitfürdő-telep. Telefon 805. sz.

Lakás, műhely, iroda és raktár azonnal kiadó Csapó-utca 11.

6—8 szobás lakást lehetőleg önálló házban keresek május 1-re, esetleg egy ily házat azonnali készpénzfizetés mellett megveszek. Rákóczy-utca 15.

Egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó az Arany János-utca 5 alatt.

1912. évre május 1-től keresek egy 3 szobás lakást, cím a kiadóba.

A Piac-utcán 47. alatt egy butorozott szoba azonnal kiadó, ugyanott egy asztali spor, gyermekágy és egy ülőkocsi eladó.

Különféle.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos „ József-kr.-i.-u. 68. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Kosárfonoda, gyerme-kocsi raktár Kossuth-utca 25 Javitásokat készítünk.

Akvarell festést selyemre elvállalok, ugymint diványpárnát, faliképet, zsebkendő tartót stb. Cím a kiadóban.

Darab számra tisztességes asszony mosást és vasalást elvállalja, Kigyó-u. 5. sz.

Izléses kézimunkát készít, kongré kalotaszegit. Széchenyi-. 44. alatt.

Mosóné, ki szépen mos és vasal házakhoz is jár. Cím Homok-utca 136. sz.

Fiatal házaspár keres jókarban lévő hálószoba berendezést, ajánlatokat „Tiszta legyen jellegre a kiadóba kéretnek.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor fiztetemet

az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Piacz utca 44. sz. Dr Ujfaluassy-ház udvari helyiségeibe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílyú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

Nagy karácsonyi vásár!

Ha olcsón és jól ohajt vásárolni, ne mulassza el felkeresni a teljesen új árukkal berendezett

RÓZSA
Kistemplombazárt

:: Debreczenben ::

hol nem régi, hanem kizárólag legutolsó divat szerinti új árúk lesznek bámulatos olcsó árban árusítva.

:: Kistemplom-bazár! ::

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

DEBRECZEN, Piacz u. 73. sz. 2.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

Amerikai ozipó ajándékok
legnagyobb választékban, legolcsóbb szigorú szabott árakban, kizárólag
GLÜCKEDE
ozipó nagyáruházában
Piacz- és Kossuth-u. sarok. ::
Telefon 609.

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és koks

tüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket**

Klár Andor

részv. társaságnál

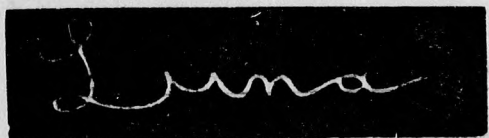
Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445.

Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Evl kötésre előnyös ajánlat.

A kézi és szónsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társaságban Debreczenben.

Jelentés.

Van szerencsém a nagyközönség szives tudomására hozni, hogy **Andor Sándor** süteménykihordó, ki eddig Horgonyi Károly urnál volt alkalmazva, a mai naptól kezdve üzletembe belépett és tőlem fogja ezután a **süteményt** rendes helyekre hordani.

Jónevű üzletem garanciát nyújt a tisztelt vevőknek arra nézve, hogy a kiszolgálás a legpontosabban és legjobb minőségű süteménnyel lesz eszközölve.

Telefonom 866., mely útján a süteményt megrendelni lehet. Naponként délután 1 órakor friss meleg **uzsonna süteménnyel** szolgálók, melyet a Hungaria-kávéházba szállítva, üzletemben is árulok és kívántra házhoz küldök.

A nagyközönség szives bizalmát remélve, vagyok mély tisztelettel

MARX JÁNOS, fehér finom sütdéje

Csapó-utca 18. szám.

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali tégl

és legszebb

nyersfalazati tégl

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karozagon szereshető b.

EREDETI
SINGER
VARROGÉPEK
„66”

varrógépek

varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék

minden ház részére.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Piacz-u. 79.

Nőikelengyékét :: a legszebben ::
:: a leggyorsabban ::
és a legszolidabb árban
tisztít

Hrabéczy első debreczeni gőzmosó, vegytisztító ruhamosó r.-t.

Debreczen. - Telefon 323.

Gyár és főüzlet Széchenyi 42.

Fióküzlet: Csapó-utca 30.
Hatvan-utca 15.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz (Kossuth-u. 15.) - (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkoosikkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítvé) teljesen szegek nélkül végzünk.

Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes versenyt.** **Gyászos házaknál kegyeletstörtően nem tolakodunk.** **Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvételére végett.**

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők divatházában, Piacz-u. a főpostával szemben.

Megkezdődött a Nagy Karácsonyi Occasio

mely alkalommal **Costümök, Pongyolák, Blousek, Jeupenek, Raglanok, Bundák, Szörme, Plüsch és Bársony felöltők, Karmantyuk és Boák** rendkívül olcsó árban szereshetők be.

Szolid kiszolgálás.

Olcsó árak.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy **Hunyadi-u. 10. sz. alatt**

építő és műszaki irodát nyitott.

Etvállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácsokkal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

Nyomatott Hoffmann Kronovitz és könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.